

Valsts kase

Valsts kases
2020. gada
publiskais pārskats

2020

Saturs

20
20

<i>Pārskatā lietotie saīsinājumi</i>	3
Valsts kases pārvaldnieka ziņojums	4
Valsts kases juridiskais statuss, struktūra, strukturālā reforma	5
Valsts kases darbības stratēģija	6
Valsts kases darbība 2020. gadā	7
1. Valsts budžeta izpilde	
1.1. 2020. gada valsts budžeta izpildes organizēšana	7
1.2. Valsts kases pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība	8
1.3. Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu Covid-19 krīzes novēršanas pasākumiem	9
1.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts budžeta izpildē	10
1.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts budžeta izpildē	10
2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība	
2.1. Darbības principi un attīstības tendences	11
2.2. Valsts parāda struktūra, rādītāji un izmaiņas	12
2.3. Valsts aizņēmumu vadība	13
2.4. Valsts parāda portfeļa vadība	16
2.5. Naudas līdzekļu vadība	17
2.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā	17
2.7. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā	18
3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība	
3.1. Situācijas raksturojums un attīstības tendences	19
3.2. Valsts vārdā sniegtie galvojumi	19
3.3. Valsts aizdevumi	20
3.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts aizdevumu un galvojumu vadībā	21
3.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts aizdevumu un galvojumu vadībā	21
4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācija	
4.1. Situācijas raksturojums un attīstības tendences	22
4.2. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2020. gada plānošanas periodā	22
4.3. Sertifikācijas iestādes funkcijas Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam	23
4.4. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2021. gada Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam	23
4.5. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā	23
5. Grāmatvedības uzskaites pakalpojums	
5.1. Situācijas raksturojums un attīstības tendences	24
5.2. Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšana	24
5.3. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā	24
6. Iestādes pārvaldība	
6.1. Valsts kases finansējums un tā izlietojums	25
6.2. Personāls un personāla vadība	35
6.3. Kvalitātes, risku un informācijas drošības pārvaldība	36
6.4. Iekšējās kontroles sistēma	36
6.5. Komunikācija ar sabiedrību	37
6.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji iestādes pārvaldībā	37
Valsts kases 2021. gada attīstības prioritātes	38

Mērvienības

EUR – *euro*, oficiālā Eiropas Savienības naudas vienība

Pārskatā lietotie saīsinājumi

20
20

ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
EUROSTAT	Eiropas Savienības Statistikas birojs
ESF	Eiropas Sociālais fonds
IKP	Iekšzemes kopprodukts
KF	Kohēzijas fonds
LOK	Latvijas Olimpiskā komiteja
NILLTPFN	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršana
SURE	Eiropas pagaidu atbalsta instruments bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā ir pieejams ES dalībvalstīm, kurām ir jāmobilizē ievērojami finanšu līdzekļi, lai cīnītos pret Covid-19 infekcijas uzliesmojuma negatīvajām ekonomiskajām un sociālajām sekām to teritorijā.

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā obligāta atsauce uz Valsts kasi kā datu avotu.

Publikācijā iekļautie dati turpmākajās publikācijās var tikt precizēti. Valsts kase neatbild par zaudējumiem, kas radušies publikācijas lietošanas rezultātā. Šo dokumentu nedrīkst pavairot, izplatīt komerciālos nolūkos vai kā citādi publicēt bez Valsts kases piekrišanas.

© Dizains: SIA "Dizaina stratēģija"

Valsts kases pārvaldnieka ziņojums

20
20

2020. gads Valsts kases vēsturē ieies ar virkni būtisku izmaiņu tās darbā.

Strauji izplatoties Covid-19 vīrusam un turpinoties tā pandēmijai, kas izraisīja pasaules valstu ekonomiku lejupslīdi, Valsts kases uzdevums bija nodrošināt finansējumu un piesaistīt ilgtermiņa resursus Latvijas ekonomikas atbalstam un Covid-19 uzliesmojuma ietekmes mazināšanas pasākumu finansēšanai ārkārtējā situācijā, kā arī pārējo budžeta vajadzību finansēšanai un valsts parāda saistību izpildei. Covid-19 uzliesmojums un tā ierobežošanai noteiktie pasākumi negatīvi ietekmēja Latvijas ekonomikas attīstību un fiskālās rādītājus, ievērojami palielinoties valsts budžeta deficītam.

2020. gadā Valsts kase piesaistīja resursus starptautiskajos finanšu tirgos 1,550 mljrd. *euro* apmērā, veicot divas eiroobligāciju emisijas ar procentu likmēm tuvu nullei kopējās finansēšanas nepieciešamības segšanai. Lai mazinātu svārstīgajos finanšu tirgos apstākļos veicamo aizņēmumu procentu izdevumu ietekmi uz valsts budžetu, Valsts kase piesaistīja resursus uz salīdzinoši īsiem termiņiem, vienlaikus nepalielinot valsts parāda pārfinansēšanas risku tuvākajos gados.

Savukārt, iekšējā finanšu tirgū Valsts kase aizņēmas pēdējos gados lielāko apjomu – 680 mlj. *euro*, t.sk. uzsākot apgrozībā esošo Latvijas eiroobligāciju izsoles iekšējā finanšu tirgū un fiksējot vēsturiski zemāko attiecīga termiņa negatīvu ienesīgumu.

Covid-19 uzliesmojuma ietekmes pasākumu mazināšanai izmantoti arī starptautisko institūciju aizdevumi ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem, t.sk. 250 mlj. *euro* no Ziemeļu Investīciju bankas un 120 mlj. *euro* no Eiropas Komisijas pagaidu atbalsta instrumenta bezdarba risku mazināšanai ārkārtējā situācijā (SURE).

© Foto: Valts Kleins (portrets)

2021. gadā un turpmāk īpaša nozīme būs valdības rīcībai, atgriežoties pie fiskālās disciplīnas pamatprincipiem fiskālās politikas veidošanā un īstenošanā, lai nodrošinātu valsts parāda ilgtspēju ilgtermiņā, kas ir viens no būtiskākajiem faktoriem augsta valsts kredītreitinga uzturēšanai. Valsts kredītreitings, kas šobrīd ir sasniedzis vēsturiski augstāko līmeni, ir galvenais priekšnoteikums tam, lai finanšu tirgu un investoru uzticība Latvijas kredītpējai saglabātos arī turpmāk, veicinot ekonomikas izaugsmes ātrāku atjaunošanos.

Lai samazinātu riskus Covid-19 infekcijas izplatībai Valsts kasē, vienlaikus nodrošinot Valsts kases funkciju izpildi un pakalpojumu nepārtrauktību, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem Covid-19 infekcijas izplatības un seku pārvarēšanas jomā, Valsts kases darbinieki funkciju un uzdevumu izpildi kopš 2020. gada marta nodrošina attālināti.

2020. gada jūlijā, pamatojoties uz nozares attīstību digitālās transformācijas jomā, apkopotajiem iekšējo un ārējo auditu novērtējumiem un ierosinājumiem, labākās prakses izvērtējumiem informācijas tehnoloģiju strukturālajai darbībai un citu organizāciju struktūru izvērtējumiem, ar finanšu ministra akceptu Valsts kase uzsāka tās strukturālo reformu, pabeidzot to 2021. gada martā. Strukturālā reforma sekmēs labu pārvaldību un efektīvu resursu izmantošanu Valsts kases attīstībā, kā arī turpinās iestādes stratēģisko virzību uz inovatīviem un efektīviem pakalpojumiem, izmantojot mūsdienīgas tehnoloģijas un digitālās transformācijas iespējas, t.sk. stiprinot uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanu un procesu analīzi.

Atbilstoši virzībai uz mazu un efektīvu valsts pārvaldi un atbalsta funkciju centralizāciju Valsts kase turpināja sniegt un attīstīt grāmatvedības uzskaites pakalpojumu virknei valsts budžeta iestāžu. 2020. gadā pilnībā pabeigta grāmatvedības uzskaites centralizēšana Finanšu ministrijas resorā, 2020. gadā Valsts kasei uzsākot grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanu arī Centrālajai un finanšu līgumu aģentūrai un lielākajai resora iestādei – Valsts ieņēmumu dienestam. Grāmatvedības uzskaites centralizēšana nodrošina vienādotu darījumu uzskaiti, veicinot vadības lēmumu pieņemšanai nepieciešamās informācijas viendabību un datu kvalitāti un finanšu pārskatu sagatavošanu atbilstoši vienotiem pamatprincipiem.

Savstarpējā cieņā un koleģialitātē uzturēta, darbiniekus motivējoša un iesaistoša iekšējā darba vide un demokrātiskā gaisotne ir laika gaitā uzturēts garants Valsts kases stratēģisko mērķu sasniegšanai un kvalitatīvai funkciju un uzdevumu izpildei, arī kolektīvam strādājot attālināti. Valsts kases vadība izsaka pateicību ikvienam darbiniekam par profesionalitāti, godprātību, atbildību un ieinteresētību iestādes procesu nodrošināšanā, attīstīšanā un pilnveidē, sniedzot sabiedrībai pārliecību par drošu un efektīvu valsts finanšu pārvaldību.

Kaspars Āboliņš
Valsts kases pārvaldnieks

Rīgā 2021. gada 28. aprīli

Valsts kase juridiskais statuss, struktūra, strukturālā reforma

20
20

Juridiskais statuss

Valsts kase ir Finanšu ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir efektīva valsts pārvaldes funkciju īstenošana valsts finanšu vadības jomā. Valsts kases darbu vada pārvaldnieks, kuru ieceļ un atbrīvo no amata finanšu ministrs.

Valsts kases juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, kompetenci un tiesības nosaka Ministru kabineta 2004. gada 3. augusta noteikumi Nr. 677 "Valsts kases nolikums".

Vienota lēmuma pieņemšanai 2020. gadā darbu turpināja šādas komitejas:

- 1) Audita komiteja;
- 2) Informācijas sistēmu izmaiņu vadības komiteja;
- 3) Kredītkomiteja;
- 4) Krīzes pārvaldības komiteja;
- 5) Kvalitātes un risku vadības komiteja;
- 6) Parāda vadības komiteja;
- 7) Resursu likviditātes komiteja;
- 8) Vadības komiteja;
- 9) Valsts budžeta grāmatvedības uzskaites komiteja.

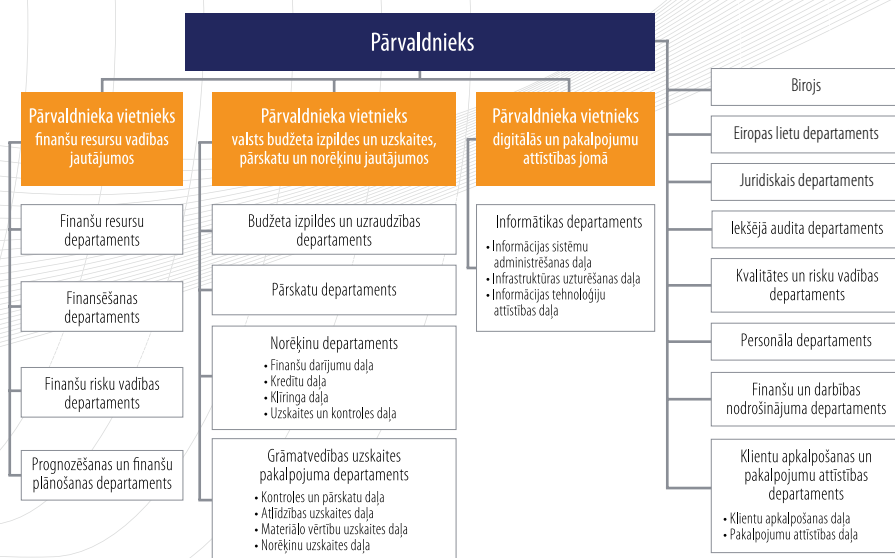
Struktūra un strukturālā reforma

Ievērojot, ka informācijas sistēmām ir dominējošā loma Valsts kases funkciju nodrošināšanā, Valsts kases darbības stratēģijas sasniedzamajos rezultātos būtiska nozīme ir pakalpojumu pilnveidei, procesu digitalizēšanai un klientu pieredzes uzlabošanai. Viena no Valsts kases vērtībām ir attīstība – ieinteresētība jaunākajās tehnoloģijās un inovācijās, labās prakses un starptautiskās pieredzes izmantošanā, spēja sniegt daudzpusīgu viedokli ar skatu nākotnē un stratēģiskās prioritātes, t.sk. pastāvīga Valsts kases sniegto pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana. Lai tiektos uz Eiropas un Latvijas līmeņa stratēģiskajos plānošanas dokumentos noteikto, Valsts kasei nepieciešams stiprināt šādas jomas tās struktūrā:

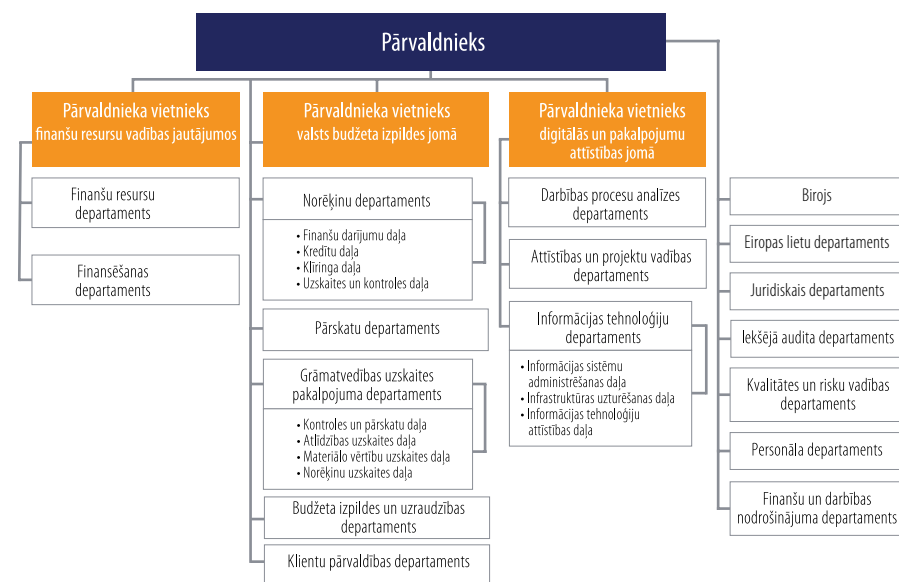
- 1) informācijas tehnoloģiju attīstība un digitālā transformācija;
- 2) datu analīze un procesu efektivitāte;
- 3) projektu portfeļa vadība un ieguvumu vadība;
- 4) klientu orientēta vienota pieeja jebkuram no Valsts kases pakalpojumiem.

2020. gada jūlijā, pamatojoties uz apkopotajiem iekšējo un ārējo auditu novērtējumiem un ierosinājumiem, labākās prakses izvērtējumiem informācijas tehnoloģiju strukturālajai darbībai un citu organizāciju struktūru izvērtējumiem, ar finanšu ministra akceptu uzsāka Valsts kases strukturālā reforma. 2020. gada nogalē izveidots pārvaldnieka vietnieka amats digitālās un pakalpojumu attīstības jomā un sekmīgi stratēģiskajai virzībai uz pakalpojumu un procesu digitalizāciju un efektīvizēšanu. Turpinātas sečīgas izmaiņas Valsts kases struktūrā esošā finansējuma un amatu vietu skaita ietvaros. Strukturālā reforma pabeigta 2021. gada 1. martā. Strukturālā reforma sekmēs labu pārvaldību un efektīvu resursu izmantošanu Valsts kases attīstībā, kā arī turpinās Valsts kases stratēģisko virzību uz inovatīviem un efektīviem pakalpojumiem, izmantojot mūsdienīgas tehnoloģijas un digitālās transformācijas iespējas, t.sk. stiprinot uz datiem balstītu procesu analīzi.

Valsts kases struktūra 31.12.2020.

Valsts kases struktūra, pabeidzot strukturālo reformu 01.03.2021.

1. attēls. Valsts kases strukturālās reformas gaita

Valsts kases darbības stratēģija

Valsts kases darbība un stratēģiskā virzība realizēta saskaņā ar finanšu ministra apstiprinātajā *Valsts kases darbības stratēģijā 2020.–2022. gadam* izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem Valsts kases darbības jomās, kā arī atbilstoši Valsts kases nolikumā noteiktajām funkcijām un uzdevumiem un to izpildei plānoto finansējumu.

Valsts kases stratēģiskais virsmērķis – droša un efektīva valsts finanšu pārvaldība sabiedrības interesēs.

Valsts kases darbības virzieni:

- 1) valsts budžeta izpilde, nodrošinot efektīvu un saimniecisku budžeta izpildi un Valsts kases sniegto pakalpojumu atbilstību labākajai finanšu vadības praksei;
- 2) valsts parāda un naudas līdzekļu vadība, savlaicīgi nodrošinot finanšu resursu pieejamību finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām valsts parāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus un vienlaikus sekmējot iekšējā finanšu tirgus attīstību;
- 3) valsts aizdevumu un galvojumu vadība, nodrošinot valsts aizdevuma pretendentiem pieejamību finanšu resursiem (t.sk. ilgtermiņa) valsts aizdevuma veidā ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem, sniedzot kvalitatīvu pakalpojumu, kā arī nodrošināt valsts galvojumu uzraudzības procesu, vienlaikus ierobežojot valsts aizdevuma un valsts galvojuma kredītrisku;
- 4) ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācija, organizējot un standartizējot sertifikācijas iestādes funkciju izpildi tā, lai nodrošinātu piešķirējinstītūciju un Latvijas Republikas normatīvajos aktos iekļauto prasību ievērošanu, savlaicīgu līdzekļu saņemšanu no piešķirējinstītūcijām un minimizētu pieļaujamo risku neatbilstoši veikto izdevumu deklarēšanai;
- 5) grāmatvedības uzskaites pakalpojums, atbilstoši ES dalībvalstu labākajai praksei un Ministru kabineta lēmumam vidējā termiņā izveidojot vienotu pakalpojumu centru, standartizētu grāmatvedības uzskaites un personālu uzskaites pakalpojumu sniegšanai valsts budžeta iestādēm, izmantojot integrētu personālu uzskaites, grāmatvedības uzskaites un budžeta izpildes informācijas sistēmu, tādējādi nodrošinot efektīvu un racionālu resursu izmantošanu un ticamus, kvalitatīvus un atkalizmantojamus datus;
- 6) iestādes pārvaldība, veidojot mūsdienīgu valsts pārvaldes iestādi ar profesionāliem, inovatīviem, uz pašattīstību un sadarbību vēršiem darbiniekiem atbalstošā darba vidē Valsts kases stratēģisko mērķu sasniegšanai.

Valsts kases stratēģiskās prioritātes ir:

- 1) cilvēkresursu kapitāla efektīva vadība, veicinot vadītāju līderību un visu līmeņu darbinieku attīstību un iesaistīšanos Valsts kases mērķu sasniegšanā, pastāvīgi paaugstinot darbinieku kvalifikāciju un digitālās prasmes;
- 2) pastāvīga Valsts kases sniegto pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošana, izmantojot informācijas tehnoloģiju iespējas;
- 3) valsts finanšu pārvaldības procesu droša un efektīva vadība un uzraudzība sabiedrības interesēs.

Valsts kases darbība 2020. gadā

1. Valsts budžeta izpilde

1.1. 2020. gada valsts budžeta izpildes organizēšana

Valsts kase valsts finanšu vadības cikla ietvaros organizē valsts budžeta izpildi, vispārējās valdības grāmatvedības uzskaiti un kārtu valsts budžeta finanšu uzskaiti.

Budžeta izpildes pakalpojumus Valsts kase klientiem nodrošina elektronisko pakalpojumu (*ePlāni, eTāmes, eKase un ePārskati*) veidā: piešķir asignējumus un dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem, sniedz maksājumu pakalpojumus, kā arī nodrošina valsts budžeta maksājumus administrējošās institūcijas ar informāciju par iemaksājamiem nodokļiem, nodevām un citiem valsts budžeta ieņēmumiem.

Valsts budžeta izpildi organizē vienotā naudas līdzekļu konta ietvaros, kas pasaules praksē atzīta par efektīvāko finanšu vadības nodrošināšanas metodi. Sākot ar 2021. gadu, Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts ieņēmumu uzskaitē ieviests uzkrāšanas princips, saskaņā ar kuru grāmatvedības darījumi un citi notikumi tiek atzīti tad, kad tie rodas (nevis brīdī, kad Valsts kasē tiek saņemta vai samaksāta nauda). Līdz ar uzkrājuma principa ieviešanu nodokļu maksātājam ir iespēja saņemt korektu un saprotamu informāciju par nodokļu nomaksas stāvokli uz katru konkrētu izvēlēto vēsturisko datumu, jo tiek nodrošināta Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaites atbilstoši vispārpieņemtajiem grāmatvedības uzskaites principiem, tā padarot nodokļu nomaksas procesu caurskatāmu, uztveramu un atsekojama. Nodrošinot Valsts kases kompetences uzdevumu izpildi, Valsts kase 2020. gada nogalē atvēra vienoto nodokļu kontu, sadarbībā ar Valsts ieņēmumu diestņu precizēja Finanšu ministrijas noteikumus par informācijas apmaiņu starp Valsts ieņēmumu dienestu un Valsts kasi, kā arī nodrošināja Valsts kases informācijas sistēmu izmaiņas un valsts budžeta izpildes pārskatu pielāgošanu.

Asignējumu piešķiršana un izpilde

2020. gadā pārskatīts un pilnveidots valsts budžeta izpildes pārskatu sagatavošanas process un saturs, pilnveidota un automatizēta budžeta programmu un apakšprogrammu atlikuma uz gada beigām pārceļšana: izdoti Ministru kabineta 01.12.2020. noteikumi Nr. 714 "Grozījumi Ministru kabineta 28.12.2010. noteikumos Nr. 1220 "Asignējumu piešķiršanas un izpildes kārtība". Noteikumi izstrādāti, lai pilnveidotu budžeta izpildes regulējumu: izslēgts manuālais process, samazinātas administratīvās darbības, kas saistītas ar pieteikumu par atlikuma uz gada beigām pārgrāmatošanu sagatavošanu un apstrādi un automatizētu gada slēguma procesu. Iespēja uzrādīt budžeta korekcijas par iepriekšējo saimniecisko gadu iestrādāta *ePārskatu* sistēmā, tādējādi nodrošinot budžeta uzskaites datu kvalitāti un samazinot iespējamās novirzes no auditētā gada pārskata datiem.

2020. gadā valsts budžeta izpildes nodrošināšanai Valsts kase piešķīra asignējumus 10 393,9 milj. *euro* apmērā: 7 206,1 milj. *euro* pamatbudžetam un 3 187,8 milj. *euro* — speciālajam budžetam. Asignējumi piešķirti 170 valsts budžeta iestādēm.

2020. gadā Valsts kase atvēra 2 215 pamatbudžeta izdevumu kontus. Salīdzinot ar 2019. gadu, kontu skaits palielinājās par 84 kontiem, jo papildus tika piešķirta aproprācija Covid-19 ierobežojošiem pasākumiem no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem.

Klientu un sadarbības partneru analīze

Sniedzot finanšu pakalpojumus, ir svarīgi saņemt un analizēt informāciju par klientiem un sadarbības partneriem, to darbību un īstenotajiem darījumiem, vienlaikus identificējot un pārvaldot riskus, kas saistīti ar finanšu noziegumiem. Valsts kase kontrolē sniegtos finanšu pakalpojumus, pilnveidojot iestādes iekšējās kontroles sistēmu starptautisko un nacionālo sankciju un NILLTPFN, kā arī krāpšanas un korupcijas jomā, kā arī veic klientu un partneru saistību un darījumu uzraudzību. 2020. gadā Valsts kase sadarbojās ar kompetentajām iestādēm, pilnveidoja iekšējos normatīvos aktus, t.sk. apstiprināja Valsts kases vadlīnijas pakalpojumu sniegšanā, pārvaldot starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju un NILLTPFN riskus, kā arī izstrādāja iekšējās procedūras klientu anketu apstrādei un darījumu uzraudzībai un uzsāka apstrādājamās informācijas digitalizēšanu — noslēdzoties iepirkumam "Automatizēta maksājumu tiešsaistes kontroles rīka iegāde un uzturēšana", uzsāka rīka uzstādīšana Valsts kases infrastruktūrā.

Grāmatvedības uzskaites un pārskati

Izmantojot valsts budžeta izpildes datus un apkopojot valsts un pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības datus, Valsts kase sagatavo mēneša un ceturkšņa pārskatus par valsts budžeta izpildi, kā arī saimnieciskā gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem, kuru revīdē Valsts kontrole, un tās atzinums lietotājiem apliecina pārskatos uzrādītās informācijas pilnīgumu un ticamību. Valsts kases sagatavotie pārskati un no iestādēm saņemtie pārskati pieejami Valsts kases tīmekļa vietnē.

Valsts kase atbalsta Eiropas Komisijas iniciatīvu pilnveidot uzskaites datu kvalitāti un finanšu pārskatu atbilstību starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādņiem, lai lēmumu pieņēmēji, sabiedrība, investori un starptautiskās kredītreitingu aģentūras saņemtu kvalitatīvu, savlaicīgu un starptautiski salīdzināmu, labākajai praksei atbilstošu informāciju (pārskatus) par valsts finanšu stāvokli. Organizējot vienotu valsts finanšu uzskaiti, Valsts kase izstrādā normatīvos aktus valsts un pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā, izvērtējot starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu prasības atbilstoši Latvijas iespējām. 2020. gadā Valsts kase pārstrādāja un Ministru kabinets izdeva 30.06.2020. noteikumus Nr. 430 "Saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtība".

Latvijas atbilstība starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem sākotnēji (2014. gadā) tika novērtēta 63 % apmērā (EUROSTAT). 2019. gadā Eiropas Komisija (EUROSTAT) veica atkārtotu pētījumu par ES dalībvalstu valdību grāmatvedības uzskaites attīstības līmeni Starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (IPSAS). Pētījumā Latvijas valsts un pašvaldību grāmatvedības uzskaites pamatprincipu atbilstība novērtēta ar 89 %, savukārt saistīto informācijas tehnoloģiju atbalsts pilnai uzkrāšanas principa informācijas sniegšanai — ar 91 %. Salīdzinājumā vidēji ES dalībvalstīs šis līmenis ir attiecīgi 63 %

1. Valsts budžeta izpilde

un 65 %. Minētie rādītāji liecina, ka Latvijā publiskā sektora grāmatvedības uzskaites pamatprincipi lielā mērā atbilst starptautiski atzītai labākajai praksei un, ieviešot Eiropas Publiskā sektora grāmatvedības standartu (EPSAS), Latvijā būs nepieciešamas mazākas izmaiņas nekā vidēji ES.

e-rēķinu ieviešana

Valsts kase, paplašinot grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanu valsts budžeta iestādēm, sekmē valsts budžeta iestāžu atbalsta funkciju centralizāciju, virzoties uz integrētu budžeta plānošanas, izpildes un grāmatvedības uzskaites procesu, standartizētu un vienotu uzskaites pamatprincipu un vienotu tehnisko risinājumu izmantošanu valstī. Strukturētu e-rēķinu izmantošana būtiski paaugstinās saņemto pakalpojumu apmaksas procesa efektivitāti un radīs priekšnosacījumus tā robotizācijai.

2020. gadā nodrošināta iespēja Valsts kasē saņemt e-rēķinus: pabeigta tehniskā risinājuma konfigurācija (Centralizētā resursu vadības sistēma *Horizon* integrēta ar AS "Unifiedpost AS" e-rēķinu platformu un e-adresi), tādējādi nodrošinot pasākumus sekmīgi e-rēķinu aprītei. Valsts kase ir pirmā iestāde, kura ir integrējusi savu grāmatvedības uzskaites sistēmu, e-adresi un AS "Unifiedpost AS" e-rēķinu platformu e-rēķinu aprītes nodrošināšanai, Valsts kasē 2020. gada decembrī sekmīgi saņemot pirmo e-rēķinu.

1.2. Valsts kases pakalpojumu un informācijas sistēmu attīstība

Valsts kasē funkciju atbalstam izveidots stabils, integrēts un drošības prasībām atbilstošs valsts nozīmes informācijas sistēmu kopums. Informācijas sistēmu ieviešanas un uzturēšanas kompetence nodrošina iespēju saimnieciski rīkoties ar valsts resursiem un racionāli izmantot informācijas sistēmu sniegtās iespējas. Valsts kase elektroniskos pakalpojumus attīsta, balstoties uz aprobētām tehnoloģijām, pēc iespējas sekmējot standartizētu un strukturētu, datu apmaiņu starp Valsts kasi un klientu, tādējādi nodrošinot augstu pakalpojumu elektronizācijas pakāpi un efektīvu datu izmantošanu.

Kvalitatīvu e-pakalpojumu nodrošināšanai 2020. gadā Valsts kase turpināja ieguldījumus tos atbalstošajās informācijas sistēmās: optimizējot procesus, veicot pasākumus sistēmu darbības stabilizēšanai, drošībai un darbības nepārtrauktībai,

budžeta izpildes procedūru standartizēšanai, administratīvā sloga klientiem un iedzīvotājiem samazināšanai.

Vienotā valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēma

Valsts kases uzturētā Vienotā valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēma (izstrādāta uz programmaprodukta SAP bāzes) nodrošina pilnu valsts budžeta vadības ciklu – no budžeta plānošanas līdz tā izpildei un izpildes uzraudzībai. Vienoto valsts budžeta plānošanas un izpildes informācijas sistēmu attīstīta gan Finanšu ministrijas plānošanas funkciju atbalstam, gan valsts budžeta iestāžu budžeta izpildei.

2020. gadā apzinātas un iegādātas nepieciešamās SAP HANA licences, veikta testa migrācija, funkcionalitātes pārbaude un pielāgojumu izstrāde.

Vienotais Valsts kases e-pakalpojumu portāls

2020. gadā ekspluatācijā nodots modernizētais e-pakalpojumu portāls, kurš nodrošina ērtāku lietotāju autentifikāciju, vienotu navigāciju starp e-pakalpojumiem un mūsdienīgu, lietojamības prasībām atbilstošu dizainu. Autentifikācijas nodrošināšana ar *Latvija.lv* atbalstītajiem elektroniskās identifikācijas līdzekļiem radīja iespēju atteikties no Valsts kases nodrošināto kodu karšu izmantošanas lietotāju autentifikācijai, tādējādi sekmējot risinājuma drošību un plašāku koplietošanas IKT pakalpojumu izmantošanu.

ePārskati

e-pakalpojums *ePārskati* paredzēts budžeta iestāžu finanšu un budžeta izpildes pārskatu pārvaldībai. Budžeta iestāžu mēneša, ceturkšņa un gada pārskatus iesniedzēji paraksta elektroniski tiešsaistes režīmā *ePārskatos*, tādējādi nodrošinot abpusēju administratīvo un laika resursu ekonomiju. 2020. gadā *ePārskatos* vidēji bija reģistrēti ap 4 200 lietotāji.

ePārskatu risinājumu pārskatu iesniegšanai, apkopošanai un pārbaudei, lai nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzību un kontroli, izmantoja astoņas ministrijas un centrālās valsts iestādes: Finanšu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Satiksmes ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Valsts kanceleja un Centrālā vēlēšanu komisija.

Valsts budžeta izpildes procesa pilnveidei *ePārskatu* sistēmā iestrādāta iespēja uzrādīt budžeta izpildes korekcijas par iepriekšējo saimniecisko gadu, tādējādi nodrošinot budžeta uzskaites datu kvalitāti un samazinot iespējamās novirzes no auditētā gada pārskata datiem.

ePlāni

Ministrijas vai to padotības iestādes e-pakalpojumu *ePlāni* lieto finansēšanas plānu projektu sagatavošanai, apstiprināšanai un iesniegšanai Valsts kasē, uz kā pamata Valsts kase piešķir asignējumus un dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem. 2020. gadā *ePlānos* reģistrēti 722 lietotāji un apstrādāti 2 230 pamatbudžeta un speciālā budžeta finansēšanas plāni.

eTāmes

E-pakalpojums *eTāmes* nodrošina vienotu centralizētu vidi visām valsts budžeta iestādēm budžeta programmu, apakšprogrammu un pasākumu tāmju ievadei un parakstīšanai. 2020. gadā *eTāmes* reģistrēts 951 lietotājs un apstrādātas 2 230 pamatbudžeta un speciālā budžeta tāmes.

eAizņēmumi

E-pakalpojums *eAizņēmumi* nodrošina iespēju attālināti pieteikties valsts aizdevuma saņemšanai, elektroniski apstrādāt aizdevuma pieteikumu un attālināti pārvaldīt aizdevumu, kā arī automātisku aizdevumu pamatsummās atmaksas un procentu maksājumu ieturēšanu no klienta konta Valsts kasē. 2020. gadā *eAizņēmumos* reģistrēti 792 lietotāji.

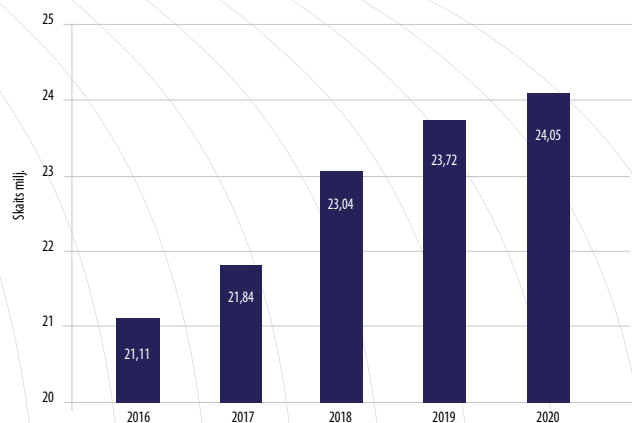
eKase

Valsts kase maksājumu pakalpojumu sniegšanu nodrošina elektroniski, izmantojot e-pakalpojumu *eKase* un tā Tiešsaistes datu apmaiņas moduli. Pakalpojuma ietvaros Valsts kase nodrošina klientiem iespēju izpildīt maksājumu rīkojumus, apskatīt maksājumu rīkojumu izpildes rezultātus, kā arī saņemt Valsts kases piedāvāto finanšu informāciju: kontu stāvokli (atlikumu), kontu apgrozījuma izrakstus un kopsavilkumu par ieņēmumiem un izdevumiem vai resursiem izdevumu segšanai. *eKases* Tiešsaistes datu apmaiņas modulis nodrošina automatizētu maksājumu datu (maksājumu statusa pārskats un konta pārskats) informācijas apmaiņu starp Valsts kasi un klientu, kā arī nodrošina maksājumu rīkojumu iesūtīšanu izpildei.

Valsts kases darbība 2020. gadā

1. Valsts budžeta izpilde

2. attēls. Valsts kasē apstrādāto maksājumu skaits (2016.–2020. gads)

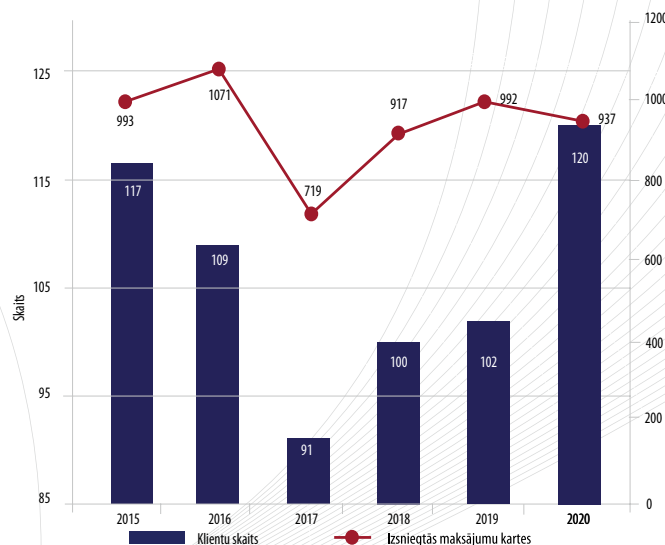

Valsts kases kontiem piesaistītās maksājumu kartes

Sadarbībā ar AS "Citadele banka" Valsts kase nodrošina valsts un pašvaldību iestādēm iespēju veikt maksājumus ar Valsts kases kontiem piesaistītajām maksājumu kartēm. Maksājumu karšu pakalpojums paredzēts darbinieku komandējumu, darba braucienu un saimniecisko izdevumu veikšanai: valsts budžeta iestāžu darbiniekiem nodrošināta iespēja komandējumu laikā veikt bezskaidras naudas norēķinus, ievērojot Likuma par budžetu un finanšu vadību prasību, kas nosaka, ka valsts budžeta līdzekļu izdevumi veicami no Valsts kasē atvērtajiem kontiem.

2020. gadā Valsts kases kontiem piesaistīto maksājumu karšu pakalpojumu izmantoja 120 iestādes un tām kopā izsniegtas 937 kartes.

3. attēls. Valsts kases kontiem piesaistīto maksājumu karšu pakalpojuma dinamika (2015.–2020. gads)

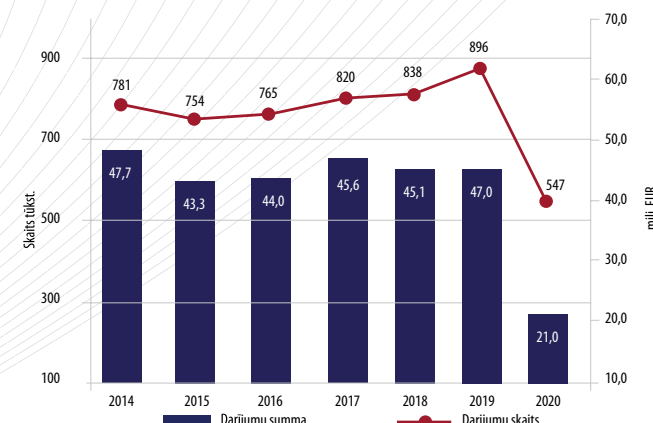

Maksājumu karšu pieņemšana, iekasējot valsts budžeta maksājumus

Valsts kase ar AS "Citadele banka" starpniecību nodrošina maksājumu karšu pieņemšanas pakalpojumu valsts un pašvaldību iestādēm, nodrošinot iespēju par iestādes sniegtajiem pakalpojumiem norēķināties ar *VISA Electron*, *MasterCard* un *Maestro* maksājumu kartēm maksājumu karšu pieņemšanas termināli vai citā alternatīvā sistēmā.

2020. gadā Valsts kases nodrošināto pakalpojumu izmantoja 126 klienti. Valsts un pašvaldību iestādēs uzstādītajos 1 110 maksājumu karšu termināļos ar maksājumu kartēm 2020. gadā veikti 546 675 darījumi par kopējo summu 21 031 016 *euro*. Darījumu skaita un līdz ar to arī darījumu summas samazinājums 2020. gadā ir saistīts ar valstī noteiktajiem Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanas pasākumiem, kuru rezultātā vairums valsts pārvaldes iestāžu klientu apkalpošanu pārorientēja uz attālinātu, un būtiski samazinājās ar maksājuma kartēm klātienē apmaksājamo pakalpojumu darījumu skaits.

4. attēls. Maksājumu karšu (*VISA* un *MasterCard*) pieņemšanas pakalpojuma dinamika (2014.–2020. gads)

1.3. Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu Covid-19 krīzes novēršanas pasākumiem

Lai nodrošinātu pārskatāmu un aktuālu informāciju sabiedrībai par Covid-19 krīzes novēršanas pasākumiem piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu, Valsts kase sadarībā ar Valsts kanceleju izstrādāja pārskatu sniegšanas tehnisko risinājumu. Sākot ar 2020. gada martu, valsts budžeta iestādes *ePārskatos* sniedza operatīvu budžeta izpildes informāciju.

Valsts kase sagatavoja vadlīnijas budžeta iestādēm par Covid-19 krīzes ietekmes uzrādīšanu ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību 2019. un 2020. gada pārskatos.

Valsts kases darbība 2020. gadā

1. Valsts budžeta izpilde

1.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts budžeta izpildē

1.tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts budžeta izpildē

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2020. gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Izstrādāti un apstiprināti vienoti budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un finanšu pārskatu sagatavošanas principi, un saņemts EUROSTAT vērtējums.	1.1. Atbilstība starptautisko un starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu pamatnostādnēm normatīvo aktu grāmatvedības uzskaites un gada pārskata sagatavošanas jomā (%).	83	89
2. Modernizēta Valsts kases elektronisko pakalpojumu – eKase, ePlāni, ePārskati, eTāmes – lietojamība un pieejamība.	2.1. Apmierinātība ar saņemto elektronisko pakalpojumu kvalitāti nav zemāka par 85% (% no aptaujāto klientu skaita).	Netiks mērīts	Klientu aptauja tiks veikta 2022. gadā
3. Efektīvi un operatīvi nodrošināts valsts budžeta izpildes process.	3.1. Kļūdaini iesniegto pakalpojumu pieteikumu skaits (% no kopējā pieteikumu skaita).	12	18 ²
	3.2. Samazināts pakalpojumu pieteikumu aizpildīšanai nepieciešamais laiks (%).	Netiks mērīts	Netika mērīts
	3.3. Vidējais viena pakalpojumu pieteikuma apstrādei nepieciešamais laiks (minūtēs) ³ .	25	25
4. Veikta SAP ERP datu bāzes Oracle maiņa uz HANA.	4.1. SAP ERP produkcijas vides datu bāze migrēta uz HANA.	Netiks mērīts	Netika mērīts

1.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts budžeta izpildē

Atbilstoši Ministru kabineta 04.07.2017. noteikumos Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" noteiktajam valsts budžeta izpildē Valsts kase sniedz divus valsts pārvaldes publiskos pakalpojumus privātpersonām⁴ – kontu apkalpošanu un maksājumu pakalpojumu.

Kontu apkalpošanas pakalpojuma ietvaros saņemti 1 508 privātpersonu pieteikumi. Maksājuma pakalpojuma ietvaros saņemti un veikti 320 728 privātpersonu elektroniskie maksājumi. Pakalpojuma izpilde notikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pakalpojumu izpildes kavējumi nav bijuši un nav saņemtas klientu sūdzības.

¹ Saskaņā ar Valsts kases kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos dokumentos noteikto klientu apmierinātības pētījumu veic ne retāk kā reizi trijos gados. Pēc nepieciešamības veic gan visaptverošas klientu aptaujas, gan aptaujas konkrēta pakalpojuma un klientu segmenta apmierinātības un vajadzību apzināšanai.

² Plānotā rezultatīvā rādītāja izpilde 2020. gadā netika sasniegta, jo, izvērtējot un nosakot 2020. gada prioritāros attīstības pasākumus, pakalpojumu pieteikumu iesniegšanas pilnveide pārceļta uz 2022. gadu.

³ Mērījums veikts elektronisko pakalpojumu pieteikumu apstrādei.

⁴ Privāto tiesību juridiska persona (biedrības, nodibinājumi, reliģiskās organizācijas, komercsabiedrības un citas privāto tiesību juridiskās personas, kam atvērts konts Valsts kasē).

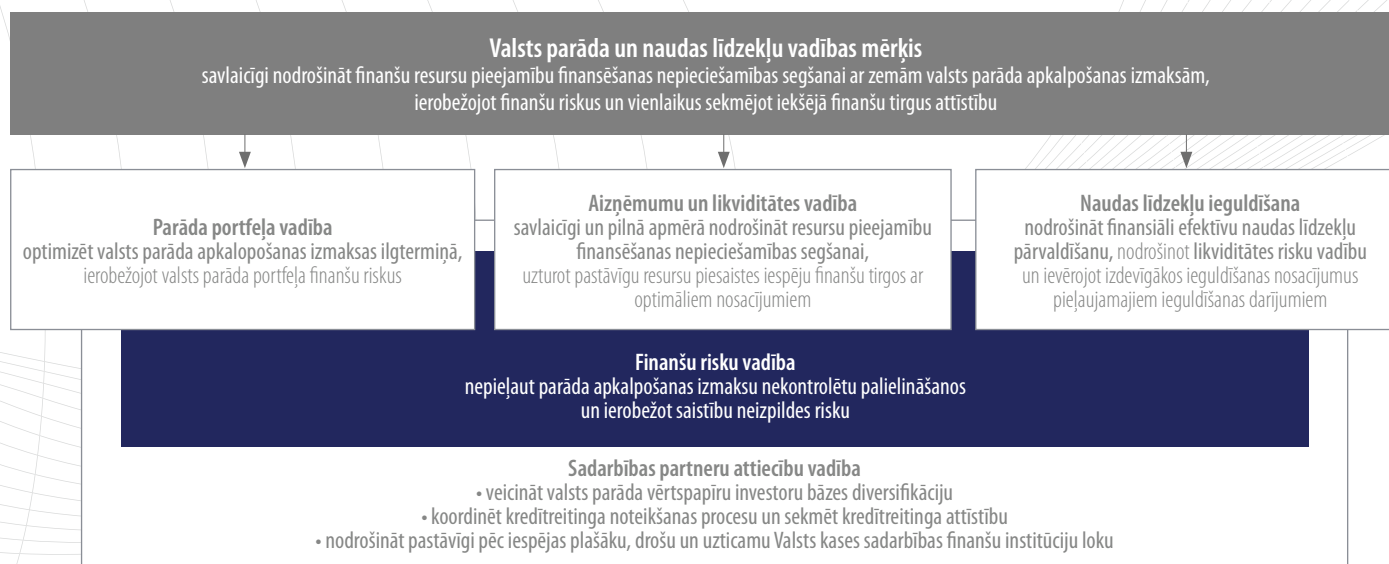
Valsts kases darbība 2020. gadā

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.1. Darbības principi un attīstības virzieni

Valsts kases darbību valsts parāda un naudas līdzekļu vadības jomā 2020. gadā noteica finanšu ministra apstiprinātā Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija (sk. 5. attēlu).

5. attēls. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģija

Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības jomā Valsts kase veic pasākumus saskaņā ar šādām prioritātēm:

- 1) nodrošināt aizņemšanos starptautiskajos finanšu tirgos ar publiskajām vidēja termiņa un ilgtermiņa valsts parāda vērtspapīru emisijām, saglabājot elastību attiecībā uz aizņēmumu veikšanas laiku un instrumentu izvēli, lai nodrošinātu aizņemšanos ar labvēlīgiem nosacījumiem;
- 2) veicināt iekšējā finanšu tirgus attīstību un valsts parāda vērtspapīru likviditāti, nodrošinot atbilstošas ieguldījumu iespējas (pastāvīgu un regulāru valsts vērtspapīru, t.sk. krājobligāciju, piedāvājumu) iekšējā finanšu tirgus dalībniekiem, lai pilnvērtīgāk izmantotu aizņemšanās iekšējā finanšu tirgū potenciālu un sekmētu iekšējā finanšu tirgus funkcionēšanu;
- 3) nodrošināt valsts vērtspapīru investoru loka diversifikāciju un paplašināšanu, īstenojot regulāru, pastāvīgu dialogu un ilgtermiņa darbu ar investoru sabiedrību un sadarbības partneriem, veicinot dažādu pasaules reģionu investoru aktīvu dalību un konkurenci valsts ārējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējā izvietojumā;
- 4) aktīvi komunicēt ar kredītreitingu aģentūrām un kredītreitinga noteikšanas procesā nodrošināt vienota saskaņota viedokļa sniegšanu par situāciju Latvijā, lai labvēlīgi ietekmētu Latvijas kredītreitinga virzību;
- 5) uzturēt un attīstīt ilgtermiņa sadarbību ar esošajiem un jauniem sadarbības partneriem, nodrošinot finanšu darījumu slēgšanai pastāvīgi pieejamu partneru loku, kā arī paplašināt valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā izmantojamo finanšu instrumentu klāstu.

Valsts kases darbība 2020. gadā

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

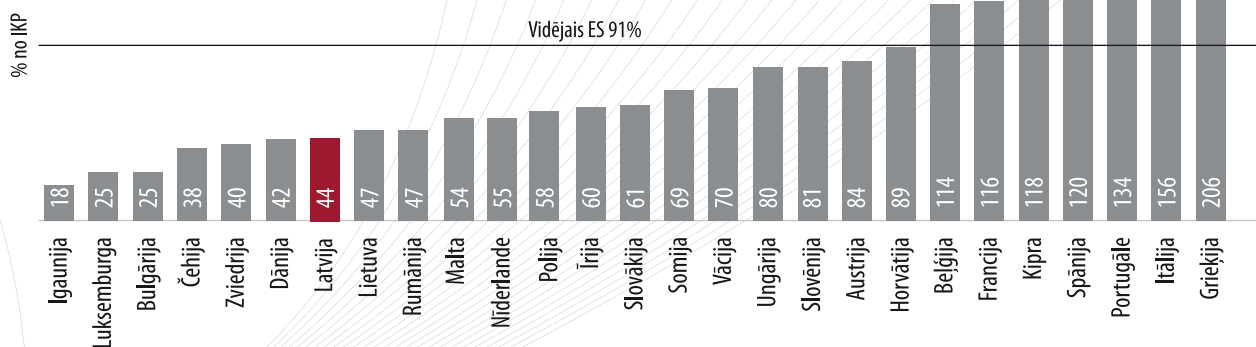
2.2. Valsts parāda struktūra, rādītāji un izmaiņas

Latvijas vispārējās valdības parāds⁴ 2020. gada beigās veidoja 43,5% no IKP. Latvijas vispārējās valdības parāds joprojām ir viens no zemākajiem ES dalībvalstu vidū, kā arī tā līmenis ir krietni zem ES dalībvalstu vidējā rādītāja (sk. 6. attēlu).

Vispārējās valdības parāda līmeni galvenokārt ietekmē valsts parāds⁶, kas 2020. gada beigās saskaņā ar Valsts kases operatīvajiem datiem veidoja 12,5 mljrd. *euro* nominālvērtībā, kopš 2019. gada beigām pieaugot par 1,6 mljrd. *euro*.

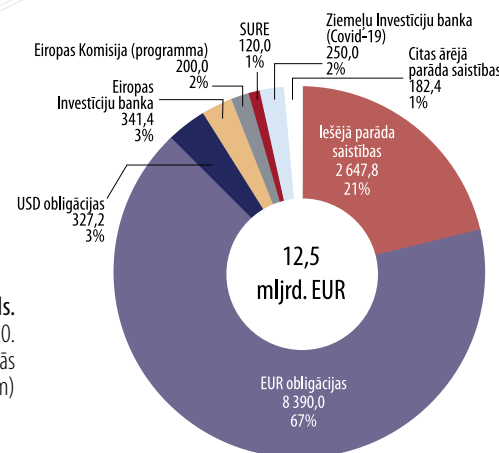
Ievērojamu valsts parāda pieaugumu izraisīja nepieciešamība operatīvi nodrošināt finansiālu segumu Covid-19 infekcijas uzliesmojuma ietekmes mazināšanas un ekonomikas atbalsta pasākumiem finanšu tirgos.

Valsts parāda struktūrā lielāko īpatsvaru veido ārējais parāds, sasniedzot 79% no kopējā valsts parāda. Lielāko ārējā parāda daļu (70% no valsts parāda kopējā apjoma) veido starptautiskajos finanšu tirgos emitētās obligācijas (sk. 7. attēlu).

6. attēls.

Vispārējās valdības parāds 2020. gada beigās (% no IKP) pēc EKS 2010 metodoloģijas⁵ (Avots: EUROSTAT)

7. attēls.

Valsts parāda struktūra nominālvērtībā uz 31.12.2020. (milj. EUR un % no kopējā apjoma, pēc nacionālās metodoloģijas, bez atvasinātajiem finanšu instrumentiem)

⁵ Vispārējās valdības parādu novērtē pēc vienotas Eiropas kontu sistēmas metodoloģijas (EKS 2010) visām ES dalībvalstīm un tajā ietilpst valsts un pašvaldību konsolidētais parāds, vispārējās valdības sektorā klasificēto uzņēmumu parāds u.c. saistības atbilstoši EKS 2010 metodoloģijas prasībām.

⁶ Valsts parādu pēc nacionālās metodoloģijas veido valsts struktūru parāds, kurā ietilpst valsts emitētie parāda vērtspapīri, aizņēmumi, krājobligācijas, Valsts kasē izvietotie klientu noguldījumi un noreķinu kontu atlikumi.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.3. Valsts aizņēmumu vadība

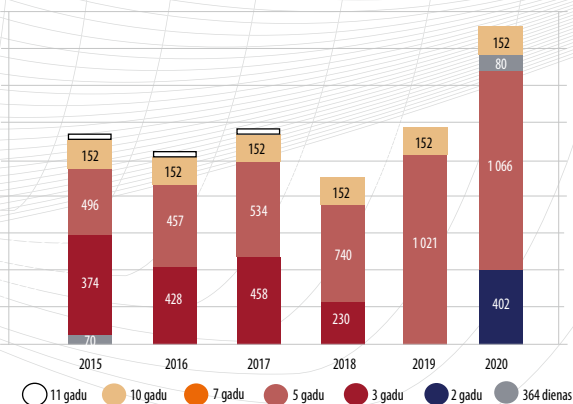
2.3.1. Aizņemšanās iekšējā finanšu tirgū

Valsts kase iekšējā finanšu tirgū 2020. gadā organizēja regulāras vērtspapīru izsoles, piedāvājot gan apjoma ziņā lielākas ieguldījumu iespējas, gan arī nodrošinot instrumentu dažādību. Lielākā daļa aizņemšanās pasākumu iekšējā tirgū tika organizēta, izmantojot iekšējā aizņēmuma vērtspapīrus.

2020. gada bruto emisijas apjoms ar iekšējā aizņēmuma vērtspapīriem bija 639,5 milj. euro un Valsts kase dzēsa valsts vērtspapīrus 112,45 milj. euro apmērā. 2020. gadā turpināta 2019. jūlijā atvērta piecu gadu obligāciju programma, kuras apjoms apgrozībā sasniedza 390 milj. euro pēc nomināla, bet 2020. gada martā atvērta jauna divu gadu programma, kurai fiksēts kupons 0,000 % līmenī un tās apjoms apgrozībā 2020. gada beigās sasniedza 401,5 milj. euro pēc nomināla. Savukārt 2020. gada jūlijā uzsākta jauna septiņu gadu obligāciju programma, kurai arī fiksēts kupons 0,000 % līmenī. Gada beigās jaunā septiņu gadu obligāciju programma veidoja 80,0 milj. euro apgrozībā pēc nomināla. Likvida apjoma vērtspapīru programmas sekmē vērtspapīru apgrozību otrreizējā tirgū, kas savukārt pozitīvi ietekmē vērtspapīru izcenošanu sākotnējā tirgū.

8. attēls.

Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīri apgrozībā pēc sākotnējā termiņa 2015.-2020. gada beigās, milj. EUR

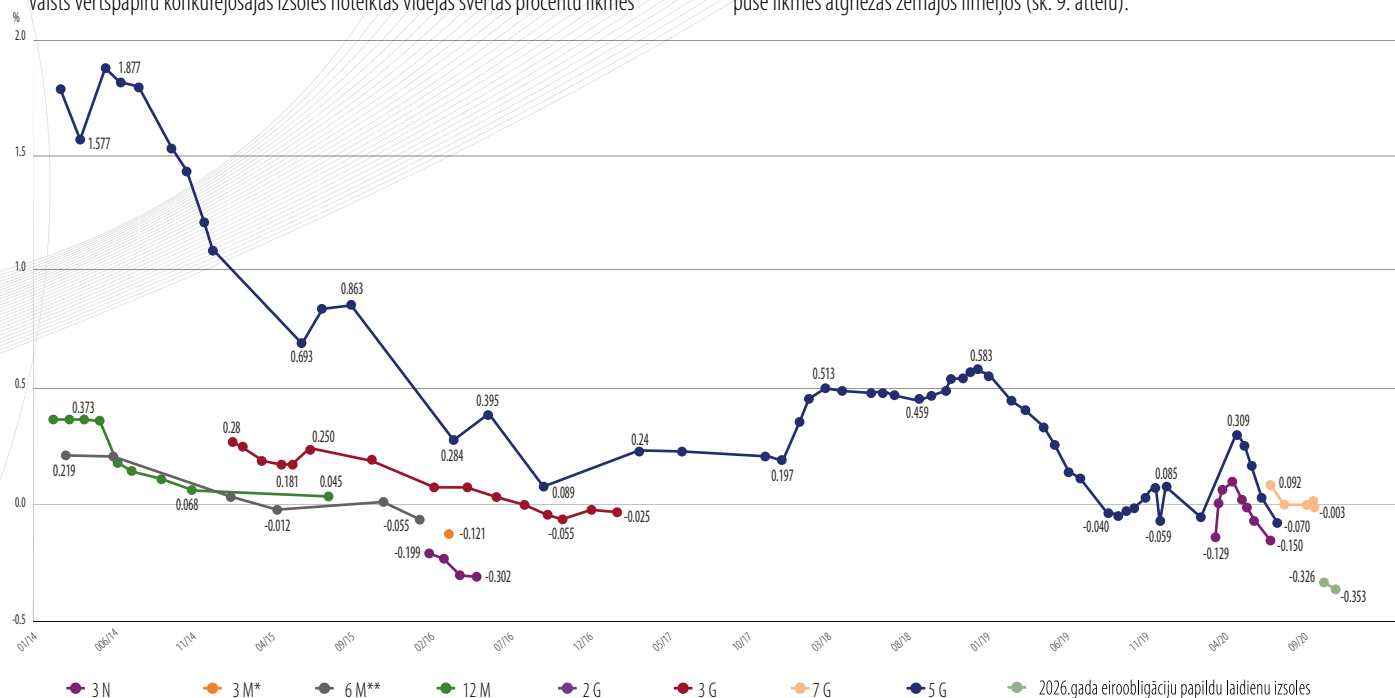

Tas arī izskaidro situāciju, ka valsts iekšējā parāda būtiskāko daļu 2020. gada beigās veidoja emitētie iekšējā aizņēmuma (LV ISIN) vērtspapīri, kurus galvenokārt iegādājās iekšējā finanšu tirgus investori (kreditistādes, pensiju fondi, apdrošināšanas sabiedrības u.c.). 2020. gada beigās kopējais apgrozībā esošais valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru apjoms bija 1,699 mljrd. euro – par 527,1 mljrd. euro lielāks nekā gadu iepriekš (sk. 8. attēlu). Ņemot vērā vispārējās finanšu tirgus attīstības tendences, Latvijas iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsolēs fiksētas vēsturiski zemākas attiecīga termiņa procentu likmes.

Papildus 2020. gada oktobrī Valsts kase iekšējā finanšu tirgū pirmo reizi piedāvāja Latvijas apgrozībā esošo eiroobligāciju papildu laidienus līdz šim zināmo un pielietoto izsolu veidā, izmantojot primāro dīleru sistēmu. Izsolēs piedāvājumu veidoja papildu laidieni Latvijas eiroobligācijām ar dzēšanas termiņu 2026. gada 7. oktobrī, sasniedzot

9. attēls.

Valsts vērtspapīru konkurējošajās izsolēs noteiktās vidējās svērtās procentu likmes

*Kopš 2015.gada - 12 mēnešu parādzīmju papildu laidieni ar atlikušo termiņu no 2 līdz 4,5 mēnešiem

**Kopš 2016.gada - 12 mēnešu parādzīmju papildu laidieni ar atlikušo termiņu no 4,5 līdz 9 mēnešiem

vēsturiski zemākās vidēji svērtās ienesīguma procentu likmes. 2020. gadā notikušas divas izsoles eiroobligāciju papildu laidieniem par kopējo summu 40 milj. euro. Arī 2021. gadā Valsts kase iekšējā finanšu tirgū izsolu veidā turpinās piedāvāt Latvijas eiroobligāciju papildu laidienus.

Kopumā pieprasījums pēc Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīriem 2020. gadā saglabājās augsts, tādējādi investoru konkurence, kuru raksturo pieprasījuma/ pārdotā apjoma attiecība, visās izsolēs nodrošināja resursu piesaisti ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem. Vidēji kopējais pieprasījums konkurējošās daudzscenu izsolēs 5,4 reizes pārsniedza piedāvājumu.

Finanšu tirgus likmju tendences 2020. gadā ietekmēja Covid-19 infekcijas uzliesmojums: kopumā vērtspapīru likmes izsolēs saglabājās vēsturiski zemākajos līmeņos, lai gan gada pirmajā pusē Covid-19 ietekmē bija novērojams krass likmju pieaugums, gada otrajā pusē likmes atgriezās zemajos līmeņos (sk. 9. attēlu).

Valsts kases darbība 2020. gadā

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.3.1.1. Primāro dīleru sistēma

Primāro dīleru sistēmas mērķis ir sekmēt valsts vērtspapīru tirgus attīstību un aktivitāti, veicinot jaunu aizņēmšanās instrumentu veidošanos, investoru bāzes paplašināšanos, likvidāku un investoriem pievilcīgāku valsts vērtspapīru tirgu, kā arī valsts parāda pārfinansēšanas riska samazināšanu. Primāro dīleru sistēmas ietvaros valsts vērtspapīru izsolēs var piedalīties kredītiestādes, kurām ir noslēgts primāra dīlera līgums ar Valsts kasi. 2020. gada beigās primāro dīleru grupā bija šādas kredītiestādes: AS „Citadele banka”, „Luminor Bank” AB, AS „SEB bankas” un AS „Swedbank”.

Valsts kase regulāri komunicē ar primārajiem dīleriem par situāciju finanšu tirgū, pieprasījuma, kā arī valsts vērtspapīru otrreizējā tirgus jautājumiem. 2020. gadā, ņemot vērā lielākus aizņēmšanās apjomus iekšējā tirgū, arī primāro dīleru kopējais tirdzniecības apgrozījums ar valsts vērtspapīriem otrreizējā tirgū uzrādīja pieauguma tendences.

2.3.1.2. Krājobligācijas

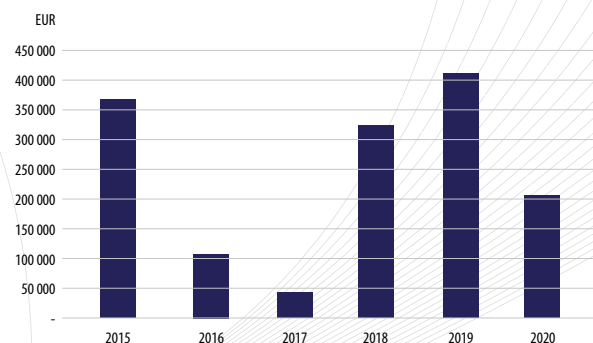
Valsts kase turpināja uzturēt krājobligāciju piedāvājumu (tīmekļa vietnē www.krajobligacijas.lv un valsts AS „Latvijas Pasts” nodaļās). Krājobligāciju mērķis ir nodrošināt privātpersonām ērtu un drošu ieguldīšanas iespēju klasiskos un drošos finanšu instrumentos, veicinot iedzīvotāju uzticību finanšu tirgum un skaidras naudas uzkrājumu efektīvu ieguldīšanu, vairojot iedzīvotāju praktisko investīciju pieredzi.

2020. gadā iedzīvotājiem piedāvātas sešu un 12 mēnešu, kā arī piecu un 10 gadu krājobligācijas. Visu termiņu krājobligāciju piedāvājuma uzturēšana ir nepieciešama, lai mainīgajos finanšu tirgos apstākļos saglabātu izvēles iespējas ieguldītājiem attiecībā uz termiņu un ienesīgumu.

Kopš krājobligāciju ieviešanas iedzīvotāji galvenokārt izvēlējušies ilgtermiņa ieguldījumus, un 2020. gadā 10 gadu krājobligācijas veidoja 94 % no to apjoma. 2020. gada beigās iedzīvotāju īpašumā bija krājobligācijas 5,166 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, apgrozībā esošo krājobligāciju apjoms nav būtiski mainījies.

10. attēls.

Emitētais krājobligāciju apjoms 2015.–2020. gadā (nominālvērtībā)

2.3.1.3. Bezprocentu obligācijas

Valsts kase turpināja nodrošināt 2015. gadā uzsāktu bezprocentu obligāciju emisijas. Šādu vērtspapīru emisiju paredz Imigrācijas likuma 23. panta pirmās daļas 31. punkts, kurā noteikts, ka ārzemnieks drīkst pieprasīt uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā uz laiku līdz pieciem gadiem, ja viņš iegādājies īpašam mērķim noteiktus bezprocentu valsts vērtspapīrus par nominālvērtību 250 tūkst. *euro* un samaksā valsts budžetā 38 tūkst. *euro*. 2020. gadā notika piecas bezprocentu obligāciju emisijas, un gada beigās kopējais emitēto bezprocentu obligāciju apjoms pēc nominālvērtības sasniedza 9,5 milj. *euro*.

2.3.2. Aizņēmšanās starptautiskajos finanšu tirgos

Globālo tirgu nenoteiktības vai strauji mainīgas situācijas apstākļos aizņēmšanās brīdi emitentiem lielā mērā nosaka atsevišķu izdevīgāko brīžu izmantošana, kad finanšu tirgi ir stabili un investoru noskaņojums kļūst labvēlīgs jaunām investīcijām, īpaši – ilgtermiņa valsts vērtspapīru iegādei. Valsts kases darbība ārējo aizņēmumu vadības jomā pēdējos gados ir vērsta tieši uz šādu izdevīgu aizņēmšanās brīžu izmantošanu. Taču 2020. gads bija atšķirīgs, jo situāciju finanšu tirgos būtiski ietekmēja Covid-19 pandēmija. Ņemot vērā Covid-19 infekcijas straujo izplatību, Valsts kasei bija operatīvi jānodrošina finansējums Covid-19 uzliesmojuma negatīvās ietekmes ierobežošanai un ekonomikas atbalsta pasākumiem. Lai mazinātu svārstīgajos finanšu tirgos apstākļos veicamo aizņēmumu izmaksu (procentu izdevumu) ietekmi uz valsts budžetu nākamajos gados, Valsts kase piesaistīja resursus uz salīdzinoši īsiem termiņiem un ar iespējami zemākām (tuvu nullei) procentu likmēm.

2020. gadā Valsts kase starptautiskajos finanšu tirgos piesaistīja resursus 1,550 mljrd. *euro* apmērā, veicot papildu emisiju 2026. gadā dzēšamajām eiroobligācijām (550 milj. *euro*) pie iepriekš fiksētas procentu (kupona) likmes 0,375 % gadā (ienesīgums 0,406 %) un jaunu trīs gadu eiroobligāciju emisiju 1 mljrd. *euro* apmērā ar procentu (kupona) likmi 0,125 % gadā (ienesīgums 0,209 %). (sk. 2. tabulu).

2. tabula.

2020. gadā starptautiskajos finanšu tirgos emitēto eiroobligāciju raksturlielumi

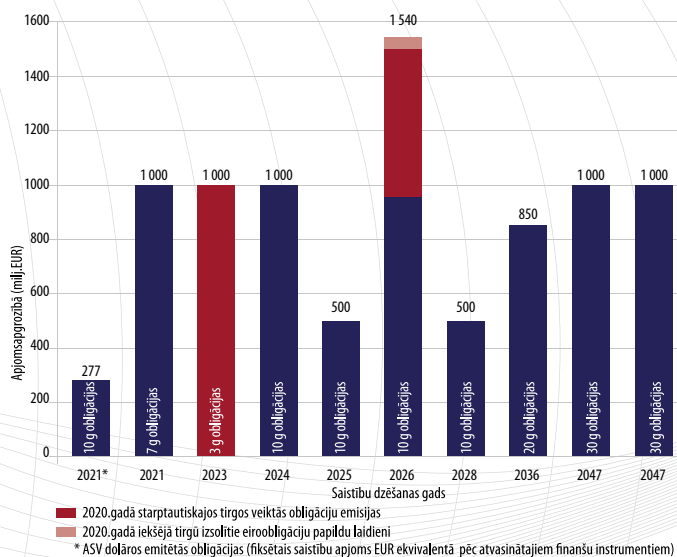
	2026. gada eiroobligāciju papildu laidiens	Jauna 2023. gada eiroobligāciju emisija
Dzēšanas termiņš	07.10.2026.	14.04.2023.
Apjoms	550 milj. EUR (02.04.2020.)	1 000 milj. EUR (14.04.2020.)
	KOPĀ: 1,55 mljrd. EUR	
Fiksētā ienākuma likme (kupons)	0,375 %* (fiksēta 07.10.2016.)	0,125 %
Ienesīgums	0,406 %	0,209 %

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

Aizņēmumiem starptautiskajos finanšu tirgos Valsts kase izmanto ārējo valsts vērtspapīru (eiroobligāciju) dokumentācijas juridisko ietvaru GMTN (*Global Medium Term Note programme*), kas ļauj Valsts kasei operatīvi izmantot labvēlīgu situāciju starptautiskajos finanšu tirgos, kā arī emitēt valsts vērtspapīrus dažādās valūtās. GMTN ietvars paredz arī iespēju emitēt valsts vērtspapīrus, ja investors uzrunā Valsts kasi un izsaka aizdevuma piedāvājumu, ievērojot programmas juridiskos nosacījumus.

11. attēls.

Apgrozībā esošās eiroobligācijas

Valsts stabilais "A" reitinga grupas kredītreitings, investoru augstais novērtējums un pārliecība par Latvijas attīstību ilgtermiņā, kā arī *euro* bāzes likmju un eirozonas valstu vērtspapīru kredītriska uzņemuma saglabāšanās zemos līmeņos, pateicoties Eiropas Centrālās bankas īstenotajai stimulējošajai monetārajai politikai, 2020. gadā nodrošināja iespēju veikt resursu piesaisti starptautiskajos finanšu tirgos ar labvēlīgiem nosacījumiem.

2.3.3. Aizņēmumi no starptautiskajām finanšu institūcijām

2020. gada 8. aprīlī noslēgts aizņēmuma līgums ar Ziemeļu Investīciju banku 500 milj. *euro* apmērā Covid-19 seku mazināšanas un pārvarēšanas pasākumu finansēšanai, kura ietvaros 2020. gadā saņemti 250 milj. *euro* (atlikusi aizņēmuma daļa saņemta 2021. gada janvārī). Papildus saglabājas aizņemšanās iespējas no Eiropas Investīciju bankas ES fondu projektu līdzfinansēšanai 400 milj. *euro* apmērā spēkā esošo līgumu ietvaros.

Ņemot vērā koordinētu Eiropas atbildes reakciju uz pieaugošu Covid-19 infekcijas izplatību, saskaņā ar Padomes 2020. gada 25. septembra īstenošanas lēmumu (ES) Nr. 2020/1351, ar ko Latvijas Republikai piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma, nodrošināts Eiropas Komisijas SURE aizdevums 192,7 milj. *euro* apmērā, no kura 2020. gadā saņemti 120 milj. *euro* (atlikusi aizņēmuma daļa saņemta 2021. gada februārī).

2.3.4. Sadarbības partneru attiecību vadība

Sadarbības finanšu institūciju attiecību vadības mērķis ir nodrošināt pastāvīgi iespējami plašāku, drošu un uzticamu Valsts kases sadarbības finanšu institūciju loku, kas nodrošinātu konkurētspējīgus nosacījumus finanšu darījumu veikšanai. Tāpēc Valsts kase organizē regulāru analītisku materiālu sagatavošanu un operatīvu informācijas nodrošināšanu sadarbības partneriem, realizējot mērķtiecīgu un strukturētu komunikācijas pasākumu kopumu, kas ļauj sasniegt Valsts kases darbības stratēģijā noteikto uzdevumu parāda vērtspapīru investoru bāzes diversificēšanai.

Ņemot vērā Covid-19 infekcijas izplatību, finanšu tirgus dalībnieki, kā arī Valsts kase bija spiesti mainīt savus ierastos klātienē komunikācijas kanālus un, sākot ar 2020. gada februāri, komunikācija notiek attālināti ar telefona un video zvanu starpniecību. Attālinātā komunikācija nav ietekmējusi ikdienas un stratēģiskās sadarbības kvalitāti ar valsts parāda vērtspapīru investoriem, starptautisko investīciju banku, starptautisko finanšu institūciju un kredītreitingu aģentūru pārstāvjus. 2020. gadā Valsts kase joprojām sniedza aktuālo informāciju sadarbības partneriem par situāciju Latvijas ekonomikā, finanšu tirgū, valsts finansēs, kā arī valsts aizņemšanās stratēģiju, tādējādi nodrošināt informācijas izplatīšanu un skaidrošanu arī investoru sabiedrībai, kura lemj par ieguldījumiem valsts vērtspapīros.

2.3.5. Latvijas Republikas kredītreitings

Kredītreitings valstij ir būtisks nosacījums aizņemšanās darījumu organizēšanā un nozīmīgs faktors finanšu līdzekļu pieejamībai, jo tas ietekmē aizņemto resursu cenu. Valsts parāda vadības ietvaros Latvijas Republikas kredītreitinga noteikšanu Valsts kase organizē ar trīs lielākajām starptautiskajām kredītreitinga aģentūrām – *Fitch Ratings*, *S&P Global* un *Moody's Investors Service*, kā arī Japānas kredītreitingu aģentūru *R&I*. Ņemot vērā Covid-19 infekcijas izplatību, kredītreitingu aģentūras un arī Valsts kase mainīja savus ierastos klātienē komunikācijas kanālus, pārejot uz attālinātu komunikāciju ar telefona un video zvanu starpniecību. Valsts kase 2020. gadā turpināja nodrošināt kredītreitingu aģentūrām regulāru, vispusīgu un situācijai atbilstošu informāciju, lai veicinātu kredītreitinga aģentūru lēmumu pieņemšanu par Latvijas Republikas kredītreitinga pozitīvu nākotnes attīstību. Pamatojoties uz pieejamo informāciju, t.sk. valsts kredītreitingu, investori novērtē investīciju iespējas Latvijā, piemēram, valsts vērtspapīros. Kredītreitinga aģentūras ne tikai katru gadu pārskata Latvijas Republikas kredītreitingu un tā nākotnes prognozi (*outlook*), bet arī piešķir kredītreitingu valsts emitētajiem vērtspapīriem. Valsts kases vadītā starpinstitūciju darba grupa reizi gadā informē Ministru kabinetu par Latvijas Republikas kredītreitingu un faktoriem, kas to ietekmē, kā arī par priekšlikumiem kredītreitinga uzlabošanai.

Arī 2020. gadā Latvijas valsts kredītreitings stabili saglabājās "A" līmeņa kredītreitinga grupā: saņemti trīs kredītreitinga ziņojumi par Latvijas Republikas kredītreitinga saglabāšanu esošajā līmenī, viens ziņojums par kredītreitinga paaugstinājumu un divi ziņojumi par kredītreitinga saglabāšanu esošajā līmenī ar mainītu kredītreitinga nākotnes novērtējumu. Aģentūras publicējušas arī sešus komentārus (publikācijas) par Latvijas kredītspējas novērtējumu.

2020. gada beigās Latvijas Republikas kredītreitings ilgtermiņa saistībām ārvalstu valūtā bija "A3" (ar stabili kredītreitinga nākotnes novērtējumu), ko noteica *Moody's Investors Services*, "A-" (ar stabili kredītreitinga nākotnes novērtējumu), ko noteica *Fitch Ratings* (*Fitch 2020*. gadā Latvijas kredītreitinga nākotnes novērtējumu mainīja divas reizes: 10. aprīlī – no stabila uz negatīvu, bet 9. oktobrī – no negatīva uz stabili), "A+" (ar stabili kredītreitinga nākotnes novērtējumu), ko 2020. gada februārī paaugstināja *S&P Global* un "A" (ar stabili kredītreitinga nākotnes novērtējumu), ko noteica Japānas kredītreitingu aģentūra *R&I*.

Valsts kases darbība 2020. gadā

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

Atbilstoši kredītreitingu novērtējumam Latvijas kredītreitingu "A" grupā uztur:

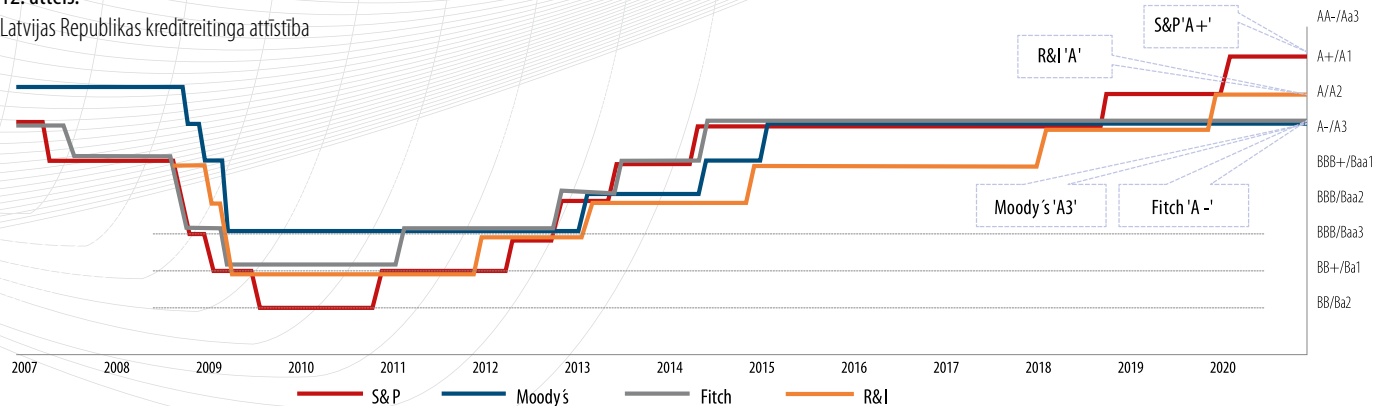
- 1) elastīga ekonomika un efektīva fiskālā politika;
- 2) spēcīgs valsts finanšu stāvoklis un Latvijas joprojām relatīvi zems valsts parāda līmenis salīdzinājumā ar līdzīgām valstīm;
- 3) iepriekšējos gados veiktās Latvijas fiskālās konsolidācijas un strukturālo reformu īstenošanas sekmīgie rezultāti;
- 4) pietiekama fiskālā telpa, kas nodrošina Latvijai spēju rīkoties ārēju satricinājumu gadījumā;
- 5) institucionālā stiprība, kas pamatota ar dalību ES un euro valūtas spēcīgo pozīciju pasaules ekonomikā;
- 6) ņemot vērā Covid-19 pandēmijas radītās sekas, valdības pieņemtie lēmumi par Covid-19 ierobežošanu un atbalstu ekonomikai;
- 7) tekošā konta līdzsvarotība;
- 8) spēcīgi finanšu stabilitātes rādītāji, augsta banku likviditāte un valdības ieguldītais darbs finanšu sektora sakārtošanā.

2.4. Valsts parāda portfeļa vadība

Valsts parāda portfeļa vadības mērķis ir optimizēt valsts parāda apkalpošanas izmaksas ilgtermiņā, ierobežojot valsts parāda portfeļa finanšu riskus. Valsts kase regulāri izvērtē parāda portfeļa struktūras parametrus, kā arī nepieciešamību šo rādītāju izmaiņām. Balstoties uz Valsts kases ekspertu novērtējumu, finanšu tirgus prognozēm, kā arī izmaksu un procentu likmju riska modelēšanas rezultātiem, tiek noteiktas procentu

12. attēls.

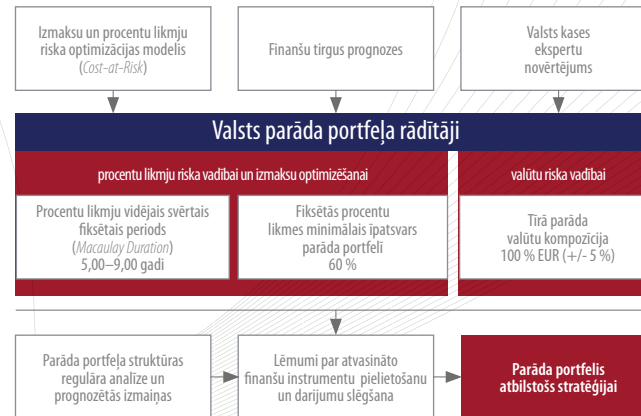
Latvijas Republikas kredītreitinga attīstība

likmju vidējā svērtā fikstētā perioda un fikstēto likmju īpatsvara rādītāju vērtības, kas nodrošina optimālo izmaksu un procentu likmju riska līdzsvaru (sk. 13. attēlu). Savukārt valūtu riska vadībai, ņemot vērā finanšu tirgus prognozes un Valsts kases ekspertu novērtējumu, tiek noteikta un uzraudzīta optimālā tirā parāda valūtu kompozīcija, kas ļauj ievērot aktīvu un saistību ārvalstu valūtās līdzsvaru un tādējādi izvairīties no valūtu kursu svārstību ietekmes.

13. attēls.

Valsts parāda portfeļa vadības pamatprincipi

2020. gadā ievēroti visi Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteiktie parāda struktūras rādītāji (sk. 3. tabulu).

3. tabula.

Valsts parāda struktūras rādītāju atbilstība Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteiktajiem valsts parāda portfeļa struktūras rādītājiem

Rādītāji	Faktiskie parāda struktūras rādītāji 31.12.2019.	Faktiskie parāda struktūras rādītāji 31.12.2020.	Stratēģijā noteiktie parāda struktūras rādītāji
Valsts vērtspapīru, kas izlaisti sākotnējā izvietošanā iekšējā finanšu tirgus investoriem, apjoms attiecīgā gada beigās	1 172,24 milj. EUR	1 739,30 milj. EUR	Nav mazāks par apjomu gada sākumā ⁷
Dzēšanas profils (%) no valsts parāda portfeļa	≤ 1 gadu	≤ 1 gadu	≤ 1 gadu
	≤ 3 gadiem	≤ 3 gadiem	≤ 3 gadiem
	17,1 %	18,8 %	≤ 25 %
Fikstētās procentu likmes ⁸ minimālais īpatsvars valsts parāda portfeli	86,2 %	82,1 %	≥ 60 %
Procentu likmju vidējais svērtais fikstētais periods gados	7,61	6,62	5,0 – 9,0
Tirā parāda valūtu kompozīcija	EUR 100,08 %	EUR 100,10 %	EUR 100 % (+/- 5 %)

⁷ Pielaujama atkāpe, veicot negatīvas neto emisijas kārtējā gada ietvaros, ja tā attiecīgajā apmērā tiek kompensēta, plānojot nākamā gada aizņemšanās apjomus iekšējā tirgū.

⁸ Valsts parāds ar fikstētu procentu likmi ar atlikušo dzēšanas termiņu, kas ir ilgāks par vienu gadu.

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.5. Naudas līdzekļu vadība

Naudas līdzekļu vadību 2020. gadā Valsts kase nodrošināja atbilstoši *Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijai*, veicot drošu un finansiāli efektīvu naudas līdzekļu ieguldīšanu ar iespējami izdevīgiem nosacījumiem, nodrošinot likviditātes riska vadību un ievērojot izdevīgākos ieguldīšanas nosacījumus pieļaujamiem ieguldīšanas darījumiem. Naudas līdzekļus pārvalda tikai Valsts kase, un nav pieļaujama šīs funkcijas nodošana citam līdzekļu pārvaldītājam.

Naudas līdzekļu vadība 2020. gadā īstenota lielos nenoteiktības apstākļos, kas saistīti ar Covid-19 pandēmijas ietekmi, tās seku mazināšanai veicamajiem pasākumiem un vēl negatīvākām nekā iepriekš *euro* procentu likmēm. Lai nodrošinātu finansiālu segumu atbalsta pasākumiem Covid-19 infekcijas uzliesmojuma seku mazināšanai, Valsts kase operatīvi akumulēja resursus savos kontos, 2020. gada martā pārtraucot izvietotos finanšu darījumus un pieņemot lēmumu neveikt jaunus ieguldījumus darījumus. Attiecīgi kopš 2020. gada marta uz laiku brīvos naudas līdzekļus Valsts kase koncentrē kontos Latvijas Bankā un Eiropas Centrālajā bankā, maksimāli ierobežojot finanšu riskus un nodrošinot likvido resursu operatīvu pieejamību Valsts kases kontos finansēšanas nepieciešamības segšanai.

Eirozonā Eiropas Centrālā banka turpināja īstenot ekonomikas stimulēšanas pasākumus, saglabājot Eurosistēmas noguldījumu iespējām uz nakti likmi mīnus 0,50% līmeni un palielinot vērtspapīru uzpirkšanas programmu apjomu cīņai ar Covid-19 pandēmijas ietekmi uz finanšu tirgu un ES ekonomiku, kā rezultātā kopumā 2020. gadā *euro* naudas tirgus procentu likmes kļuva vēl negatīvākas.

2.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā

4.tabula.

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā

Rezultāta	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2020.gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Nodrošināta finanšu resursu pieejamība finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām parāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus.	1.1. Latvijas vispārējās valdības parāda netiešā procentu likme ⁹ nepārsniedz līdzīga un vienu pakāpi augstāka kreditreitinga eirozonas valstu vidējo rādītāju attiecīgajā gadā (Latvijas rādītāja minimālā pozitīvā novirze no eirozonas vidējā rādītāja, bāzes punktos).	0	-28 ¹⁰
	1.2. Kārtējā gadā veikto procentu izdevumu attiecība pret iepriekšējā gada valsts parāda apjomu ¹¹ nepārsniedz iepriekšējā gada attiecīgo rādītāju vairāk par 20 bāzes punktiem (novirze no iepriekšējā gada rādītāja bāzes punktos). ¹²	20	-1 ¹³
2. Uzturēts regulārs valsts vērtspapīru piedāvājums iekšējā finanšu tirgū.	2.1. Valsts vērtspapīru, kas sākotnējā izvietošanā izplatīti iekšējā finanšu tirgū, apjoms apgriezībā attiecīgā piecu gadu perioda beigās nav mazāks par apjomu piecu gadu perioda sākumā (minimālā starpība starp vērtspapīru apgriezībā esošo apjomu attiecīgā gada beigās un 2020. gada sākumā, milj. EUR). ¹³	0	567,054 ¹⁵
3. Nodrošināta valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa digitālā transformācija.	3.1. 2022. gada beigās valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa tehnoloģiskā brieduma līmenis ir vismaz par vienu pakāpi augstāks, salīdzinot ar novērtējumu 2019. gada beigās (līmenis gada beigās ¹⁶).	Netiks mērīts	Netika mērīts

⁹ Saskaņā ar Stabilitātes programmas metodoloģiju rādītāju nosaka, ņemot vērā kārtējā gada attiecīgās valsts vispārējās valdības parāda procentu izdevumus ar iepriekšējā gada vispārējās valdības parāda apjomu (izmantojot Eurostat datus pēc EKS 2010 metodoloģijas).

¹⁰ Latvijas vispārējās valdības parāda netiešā procentu likme 2020.gadā bija 1,7 %, kas ir par 28 bāzes punktiem zemāka par līdzīga un vienu pakāpi augstāka kreditreitinga eirozonas valstu vidējo rādītāju attiecīgajā gadā.

¹¹ Attiecības vērtību nosaka procentos, ņemot vērā, ka gadā no valsts budžeta apakšprogrammas 31.02. „Valsts parāda vadība” veikto procentu izdevumu summu (kas samazināta par valsts pamatbudžeta ieņēmumiem no atvasināto finanšu instrumentu rezultātiem, vērtspapīru emisijas brīdī fiksēto prēmiju un ieņēmumiem no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta negatīva procentu likme) ar valsts konsolidētā parāda apjomu uz N-1 gada beigām (am pieskaitot Valsts kases administratīvajiem ārējiem aizņēmumiem un parāda vērtspapīriem piesaistīto atvasināto finanšu instrumentu valūtas rezultātu).

¹² Rezultatīvā rādītāja vērtību iegūst kā bāzes punktos izteiktu starpību starp kārtējā gada un iepriekšējā gada attiecības vērtību, kuras ir noteiktas saskaņā ar Valsts kases darbības stratēģijas 3. atsaucē minēto aprēķina metodi. Rezultatīvā rādītāja pārsniegšana attiecīgajā gadā ir pieļaujama tikai gadījumā, ja attiecīgajā gadā valsts parāda vadības ietvaros tiek veikti darījumi, kuru rezultātā samazinās procentu izdevumi vidējā termiņā un ilgtermiņā.

¹³ Covid-19 pandēmijas ietekmē vērojamas būtiskas izmaiņas procentu likmju dinamikā un, ņemot vērā 2020. gadā novēroto notikumu attīstību finanšu tirgos, neordināru un tūlītēju liela apjoma monetāro institūciju pasākumu realizāciju situācijas stabilizācijai, procentu likmju samazināšanās tendences un institūciju paziņojumus par papildu pasākumiem Covid-19 infekcijas uzliesmojuma negatīvas ietekmes uz globālo ekonomiku seku pārvarēšanai, prognozējams, ka ekonomikas stabilizēšanas un atbalsta pasākumi procentu likmes uzturēs zemos līmeņos vēl pārskatāmā nākotnē, ļaujot veikt resursu piesaisti ar īpaši labvēlīgiem nosacījumiem.

¹⁴ Piecu gadu perioda (2020.–2024. gads) atsevišķos gados pieļaujamais negatīvais rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības ar nosacījumu, ka rezultatīvais rādītājs ir izpildīts piecu gadu perioda beigās, t.i., 2024. gada beigās.

¹⁵ Rādītājs ir izpildīts. Saistīts ar lielākiem aizpēšanās apjomiem, lai nodrošinātu finansējumu Covid-19 seku mazināšanai. Covid-19 pandēmijas ietekmē vērojamas būtiskas izmaiņas procentu likmju dinamikā un, ņemot vērā 2020. gadā novēroto notikumu attīstību finanšu tirgos, neordināru un tūlītēju liela apjoma monetāro institūciju pasākumu realizāciju situācijas stabilizācijai, procentu likmju samazināšanās tendences un institūciju paziņojumus par papildu pasākumiem Covid-19 infekcijas uzliesmojuma negatīvas ietekmes uz globālo ekonomiku seku pārvarēšanai, prognozējams, ka ekonomikas stabilizēšanas un atbalsta pasākumi procentu likmes uzturēs zemos līmeņos vēl pārskatāmā nākotnē, ļaujot veikt resursu piesaisti ar īpaši labvēlīgiem nosacījumiem.

¹⁶ Atbilstoši tehnoloģiskā brieduma novērtēšanas modelim, pēc kura Valsts kases valsts parāda un naudas līdzekļu procesa tehnoloģiskā brieduma līmenis tika novērtēts ar Eiropas Komisijas Strukturālā atbalsta programmas atbalstu īstenotā projekta “Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības procesa digitālā transformācija Latvijas Republikas Valsts kase” ietvaros.

Valsts kases darbība 2020. gadā

2. Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība

2.7. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā

Atbilstoši Ministru kabineta 04.07.2017. noteikumos Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" noteiktajam valsts parāda un naudas līdzekļu vadībā Valsts kase sniedz divus valsts pārvaldes publiskos pakalpojumus privātpersonām – krājobligāciju emisijas¹⁷ un līdzekļu atlikumu ieguldīšanu¹⁸.

2020. gadā izpildītas 23 krājobligāciju emisijas un no privātpersonām saņemti četri pieteikumi līdzekļu atlikumu ieguldīšanai. Pakalpojumu izpilde notikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pakalpojumu izpildes kavējumi nav bijuši un nav saņemtas klientu sūdzības.

20
20

¹⁷ Fiziskas personas (ieguldītājs, kas ir vismaz 18 gadu vecumu sasniegusi fiziska persona).

¹⁸ Privāto tiesību juridiska persona.

Valsts kases darbība 2020. gadā

3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

3.1. Darbības principi un attīstības virzieni

Valsts aizdevuma pretendents, kas atbilst Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajam valsts aizdevuma subjektu lokam¹⁹ un kura īstenotais projekts atbilst likumā noteiktajiem mērķiem, var operatīvi saņemt valsts aizdevumu gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktā aizņēmuma limita ietvaros. Valsts kase valsts aizdevumus izsniedz un apkalpo, t.sk. uzrauga saistību pienācīgu izpildi, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas kārtību. Izvērtējot valsts aizdevumu portfeli un tā struktūru, aizdevuma portfeļa atmaksas iespējamības novērtējumu, Valsts kase regulāri sniedz priekšlikumus finanšu ministram par tālākām darbībām aizdevumu portfeļa uzraudzībai.

Valsts kasei ir svarīgi nodrošināt finanšu resursu pieejamību ES līdzfinansētu un tautsaimnieciski nozīmīgu investīciju projektu īstenošanai ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem, tādējādi mazinot projektu neieviešanas vai iesaldēšanas riskus (piemēram, nepietiekama finanšu plūsma) un iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu pieejamības un kvalitātes apdraudējumu. Savukārt pašvaldības, lai sekmētu pieejamību ES līdzfinansētu un tautsaimnieciski nozīmīgu investīciju projektu īstenošanu un nodrošinātu pakalpojumu pieejamību, sniedz galvojumus par savu kapitālsabiedrību saistībām.

Valsts aizdevumu sniegšanas un apkalpošanas procesa tālākai automatizēšanai un digitalizēšanai, turpinot 2020. gadā realizēt *eAizņēmumu* projektu, ieviesta valsts izsniegto aizdevumu automatiskas atmaksas funkcionalitāte, kura nodrošina aizdevumu pamatsummās atmaksas un procentu maksājumu ieturēšanu no klienta konta Valsts kasē, kā arī izsniegtajiem valsts aizdevumiem nodrošināts automatizēts līgumsoda un nokavējuma naudu aprēķins un uzskaita.

Ministru kabineta noteiktajā kārtībā Valsts kase piedalās valsts vārdā sniedzamo galvojumu sniegšanā, izvērtējot un uzraugot ar galvojumu izsniegšanu saistītos riskus, organizējot galvojuma līgumu parakstīšanu un kārtējot valsts vārdā sniegtā galvojuma saistību uzskaiti, kā arī veic regulāru valsts galvoto projektu realizētāju finansiālā stāvokļa analīzi un uzraudzību, tādējādi sekmējot valstiski nozīmīgu projektu īstenošanu.

Izsniedzot valsts galvojumus, faktiski visus riskus un to vadību uzņemas valsts. Tomēr, neskatoties uz Valsts kases realizētajiem finanšu risku vadības pasākumiem, daļa no riskiem ir kredītiestādes pārziņā, un Valsts kasei nav tiešas ietekmes uz to vadību, kas atsevišķos gadījumos var realizēties kā neparedzēti valsts budžeta izdevumi. Līdz ar to, lai maksimāli ierobežotu finanšu riskus, kā primārais finanšu instruments reģionāli un valstiski nozīmīgu projektu īstenošanas nodrošināšanai ir valsts aizdevums. Savukārt valsts galvojums kā atbalsta instruments ir izmantojams tikai par tādu starptautisko finanšu institūciju izsniegtajiem kredītiem, kurās Latvijas Republika ir dalībvalsts.

2020. gadā pārtraukta valsts galvojumu programma studiju un studējošo kredītiestādei, jo, stājoties spēkā Ministru kabineta 21.04.2020. noteikumiem Nr. 231 "Noteikumi par studiju un studējošo kredītiestāžu studijām Latvijā no kredītiestāžu līdzekļiem, kas ir garantēti no valsts budžeta līdzekļiem", ir ieviests jauns valsts galvoto studiju un studējošo kredītiestāžu regulējums, kur garantiju sniedz AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum"" portfelgarantijas instrumenta veidā, nevis finanšu ministrs valsts vārdā.

3.2. Valsts vārdā sniegtie galvojumi

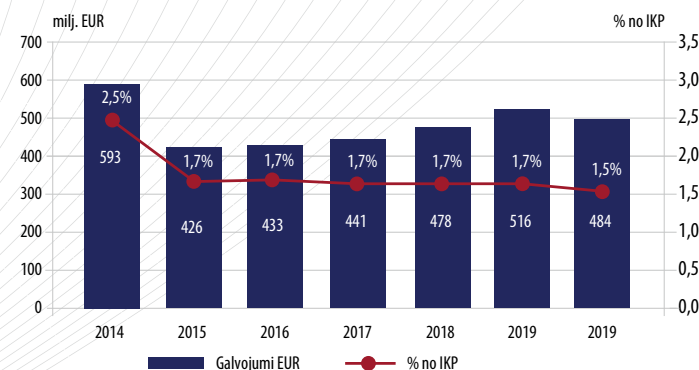
Gadskārtējais valsts budžeta likums neparedzēja jaunu valsts galvojumu izsniegšanu, taču vienlaikus noteica, ka saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likumu un Attīstības finanšu institūcijas likumu valsts 270,0 milj. *euro* apmērā atbild par AS "Attīstības finanšu institūcija "Altum"" izsniegtajām garantijām. Bez tam, lai Covid-19 infekcijas izraisītās krīzes situācijā nodrošinātu iedzīvotājiem iespējas saglabāt darbavietas un darba devējiem noturēt darbā profesionālus darbiniekus, pamatojoties uz Likumu par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību, izsniegts Latvijas Republikas galvojums Eiropas Komisijai par dalību ES atbalsta instrumentā bezdarba risku mazināšanai ārkārtējā situācijā (SURE) par 57,07 milj. *euro*.

Kopējais valsts galvoto aizdevumu atlikums 2020. gada beigās bija 484,4 milj. *euro*, kas ir par 31,3 milj. *euro* mazāk nekā 2019. gada beigās. Valsts galvojumu īpatsvars pret valsts IKP ir 1,5 %.

¹⁹Saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību valsts aizdevumus var saņemt pašvaldības, valsts speciālā budžeta izpildītāji, kapitālsabiedrības, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50 %, un vairāku pašvaldību veidotas kapitālsabiedrības, kurās pašvaldību daļa pamatkapitālā kopsummā pārsniedz 65 %, kā arī tie zinātniskie institūti un augstskolas, kuriem ir noteikts atvasināts publiskas personas statuss, un ostu pārvaldes.

14. attēls.

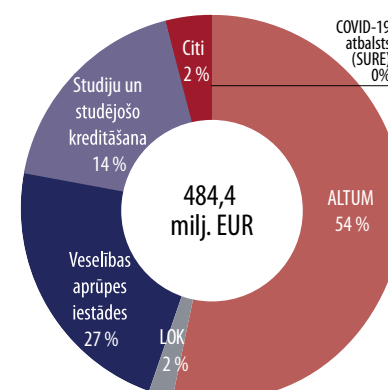
Valsts galvoto aizdevumu atlikums, milj. EUR

Valsts galvoto aizdevumu portfeli sadalījumā pa aizņēmējiem vislielāko apjomu – 56 % veidoja valsts galvojumi par AS „Attīstības finanšu institūcija „Altum”” saistībām valsts atbalsta programmu īstenošanai (mazie-vidējie uzņēmumi, lauksaimniecība, jaunuzņēmumi u.c.), 27 % – par ārstniecības iestāžu uzņemtajām saistībām un sniegtie valsts galvojumi studējošo un studiju kredītiestāžu programmas nodrošināšanai – 14 %.

15. attēls.

Valsts vārdā sniegto galvojumu portfelis sadalījumā pa aizņēmējiem uz 31.12.2020.

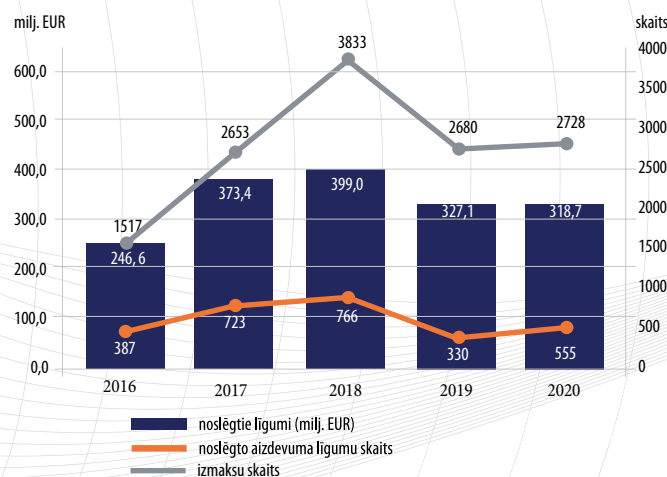
3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

3.3. Valsts aizdevumi

Likums par valsts budžetu 2020. gadam noteica valsts budžeta aizdevumu kopējo palielinājumu 334,4 milj. *euro* apmērā, tomēr 2020. gada pirmajā pusgadā valsts aizdevumu limits papildus tika palielināts par 307 milj. *euro*, lai nodrošinātu finansējumu Covid-19 infekcijas seku mazināšanai un tautsaimniecības atbalstam. Savukārt kopējais 2020. gadā pieļaujama izsniedzamo valsts aizdevumu apmērs bija 761,4 milj. *euro*, ietverot gadskārtējā valsts budžeta likumā noteikto valsts aizdevumu kopējo palielinājumu 641,4 milj. *euro* un iepriekšējos gados izsniegto valsts aizdevumu paredzētās atmaksas 120 milj. *euro* apmērā.

16. attēls.

Valsts aizdevumu dinamika (2016.–2020. gads)

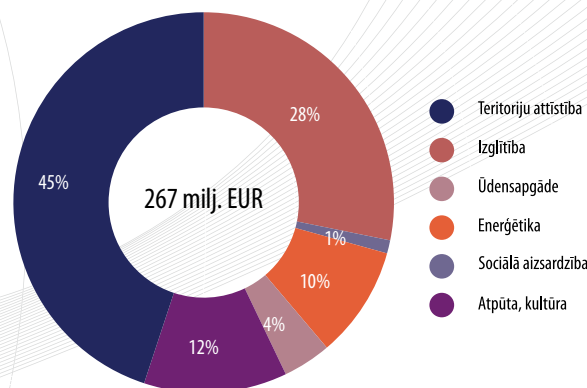

3.3.1. Valsts aizdevumi pašvaldībām un pašvaldību struktūru kontrolētiem un finansētiem komersantiem

2020. gadā vislielākais valsts aizdevumu apjoms 267 milj. *euro* apmērā ir izsniegts pašvaldību struktūrām – 78,6 % no kopējā 2020. gadā izsniegto valsts aizdevumu apjoma, t.sk. 43 milj. *euro* izsniegti ar Covid-19 izplatību saistītās ārkārtas situācijas ietekmes mazināšanai un novēršanai, nodrošinot iespēju saņemt valsts aizdevumus ES fondu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto augstas gatavības projektu ar tautsaimniecības nozīmi īstenošanai.

17. attēls.

Pašvaldībām 2020. gadā izsniegto valsts aizdevumu mērķi

2020. gadā pašvaldības finanšu resursus aizdevuma veidā 100 % apmērā piesaistīja no Valsts kases, kas norāda uz to, ka Valsts kase nodrošina finansiāli izdevīgus nosacījumus un sniedz kvalitatīvu pakalpojumu.

3.3.2. Valsts aizdevumi valsts struktūrām

Valsts aizdevumi 23,8 milj. *euro* apmērā jeb 7 % no kopējā valsts aizdevuma apjoma izsniegti valsts struktūru kontrolētiem un finansētiem komersantiem²³, t.sk. 18,8 milj. *euro* apmērā izsniegti AS „Attīstības finanšu institūcija „Altum” valsts atbalsta programmu īstenošanai (mazie un vidējie uzņēmumi, lauksaimniecība, jaunuzņēmumi u.c.) un 5 milj. *euro* apmērā – zinātniskajiem institūtiem un augstskolām ES līdzfinansēto projektu īstenošanai (pētniecības infrastruktūras attīstībai, energoefektivitātes paaugstināšanai ēkās u.c.).

3.3.3. Valsts aizdevumi nefinanšu sabiedrībām²⁰

Valsts aizdevumi 49 milj. *euro* apmērā jeb 14,4 % no kopējā valsts aizdevuma apmēra izsniegti nefinanšu sabiedrībām, kas, salīdzinot ar 2019. gadu, pieauga par 32 milj. *euro*. Pieaugums galvenokārt saistīts ar Ventspils Brīvostas pārvaldes un Liepājas speciālās ekonomikas zonas teritorijas attīstības investīciju projektiem, kas tiek īstenoti ar ERAF līdzfinansējumu, kā arī pašvaldību kapitālsabiedrībām ES līdzfinansēto projektu īstenošanai, lai nodrošinātu tautsaimnieciskās nozīmes pakalpojumu sniegšanu (siltumapgādes, ūdensapgādes un kanalizācijas projektu īstenošanai u.c.).

²⁰ Saimnieciska vienība, kas veic preču ražošanu vai sniedz nefinanšu pakalpojumus nolūkā gūt peļņu vai citus labumus, piemēram, kapitālsabiedrība, akciju sabiedrība un individuālais komersants.

3. Valsts aizdevumu un galvojumu vadība

3.4. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts aizdevumu un galvojumu vadībā

5. tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji valsts aizdevumu un galvojumu vadībā

Rezultāta	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2020. gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Nodrošināts uz klientu orientēts valsts aizdevumu izsniegšanas un uzraudzības process ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem.	1.1. Pašvaldību un pašvaldību kapitālsabiedrību ar pašvaldību galvojumu aizņēmumu apmērs no Valsts kases nav mazāks par 85% (% no kopējā pašvaldību un pašvaldību kapitālsabiedrību ar pašvaldību galvojumu aizņēmumu apmēra).	85	100
	1.2. Apmierinātība ar saņemto pakalpojumu kvalitāti valsts aizdevumu procesa īstenošanā nav zemāka par 85% (% no aptaujāto klientu skaita ²¹).	85	Klientu aptauja tiks veikta 2022. gadā
2. Nodrošināta savlaicīga un pareiza kredīta kvalitātes novērtēšana un uz tā pamata izveidoto uzkrājumu pietiekamība iespējamo zaudējumu segšanai.	2.1. Aizņēmējam, kurš nav veicis valsts aizdevuma vai valsts galvotā aizdevuma līgumā paredzēto kārtējo pamatsummas vai procentu maksājumu, iepriekš izveidoti uzkrājumi vismaz neveiktā maksājuma apmērā (% no visiem gadījumiem).	100	100

3.5. Publisko pakalpojumu snieguma rādītāji privātpersonām valsts aizdevumu un galvojumu vadībā

Atbilstoši Ministru kabineta 04.07.2017. noteikumos Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" noteiktajam valsts

aizdevumu un galvojumu vadībā Valsts kase sniedz divus valsts pārvaldes publiskos pakalpojumus privātpersonām – valsts aizdevumu vadību un galvojumu izsniegšanu un uzraudzību.

2020. gadā saņemti 55 privātpersonu²² aizdevumu pieteikumi. Pakalpojuma izpilde notikusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pakalpojuma izpildes kavējumi nav bijuši un nav saņemtas klientu sūdzības.

²¹Saskaņā Valsts kases kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos dokumentos noteikto klientu apmierinātības pētījumu veic ne retāk kā reizi trijos gados. Pēc nepieciešamības veic gan visaptverošas klientu aptaujas, gan aptaujas konkrēta pakalpojuma un klientu segmenta apmierinātības un vajadzību apzināšanai.

²²Publisko tiesību juridiska persona, privāto tiesību juridiska persona (kapitālsabiedrības, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopsummā pārsniedz 50 %, un vairāku pašvaldību veidotas kapitālsabiedrības, kurās pašvaldību daļa pamatkapitālā kopsummā pārsniedz 65 %, augstskolas un zinātniskie institūti (atvasinātas publiskas personas), ostu pārvaldes.

Valsts kases darbība 2020. gadā

4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācija

4.1. Situācijas raksturojums un attīstības tendences

Īstenojot ERAF, ESF, KF, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības finanšu instrumenta sertifikācijas iestādes funkcijas, Valsts kase nodrošina saņemtā un izlietotā finansējuma uzskaiti, sagatavo un iesniedz finansējuma piešķirējinstīcijai pārskatus, apstiprinot, ka deklarētie izdevumi atbilst normatīvo aktu prasībām, kā arī veic citus ar finanšu vadību saistītos pienākumus. Lai nodrošinātu deklarējamo izdevumu apstiprināšanu, Valsts kase, balstoties uz risku izvērtējumu, veic normatīvajos aktos paredzētās pārbaudes/ virskontroles, kā arī analizē tās rīcībā esošo informāciju un iespējamo ietekmi uz deklarējamo izdevumu attiecināmību, nepieciešamības gadījumā koriģējot deklarējamus izdevumus.

Sertifikācijas iestādei sadarbībā ar citām fondu vadībā iesaistītajām iestādēm ir svarīgi nepieļaut šaubīgu izdevumu deklarēšanu, lai saglabātu finansējuma piešķirējinstīciju uzticamību Latvijas vadības un kontroles sistēmai un nodrošinātu regulāru atmaksu saņemšanu. Publiskajā telpā izskanot arvien vairāk gadījumiem par aizdomām par krāpšanos un konkurences normu pārkāpumiem ES fondu projektos, kā arī dažādiem citiem pārkāpumiem, t.sk. finansējuma saņēmēju vai to sadarbības partneru iekļaušana sankciju sarakstos, ir būtiski nodrošināt savlaicīgi reaģējošu vadības un kontroles sistēmu.

Lai mazinātu manuālās darbības, kā arī maksimāli izmantotu Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā pieejamos datus, ir būtiski meklēt jaunus sistēmas risinājumus pārskatu sagatavošanas funkcionalitātes pilnveidošanai.

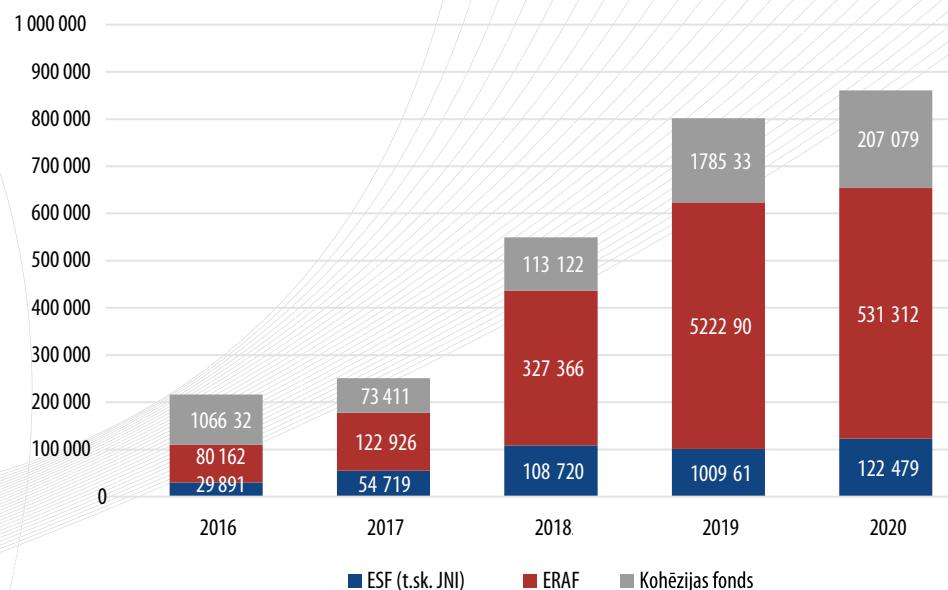
4.2. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2020. gada plānošanas periodā

Šajā plānošanas periodā Eiropas Komisijas normatīvie akti²³ (turpmāk – Regula Nr. 1303/2013) paredz ikgadējo slēgšanas procedūru, līdz ar to maksājuma pieteikumi jāiesniedz par kārtējo grāmatvedības gadu (periods 01.07.N-30.06.N+1) un, grāmatvedības gadam noslēdzoties, jāiesniedz kontu slēgums.

2020. gadā Valsts kase turpināja regulāri iesniegt maksājuma pieteikumus Eiropas Komisijai un saņemt maksājumus. Deklarējamo izdevumu apjoms 2020. gadā turpināja pieaugt, lai gan to temps vairs nav tik ievērojams (sk. 18. attēlu).

18. attēls.

Eiropas Komisijai deklarēto izdevumu apjoms (tūkst. EUR)

Eiropas Komisija 2020. gada 27. maijā to akceptēja, norādot, ka dokumentācija ir pilnīga, pareiza un patiesa. Ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ietekmi, Eiropas Komisija attiecībā uz 2020. gadu pārcēla pienākumu atmaksāt 2019. gada saņemtos un neapgūtos ikgadējos avansus uz programmas noslēgumu, tādējādi nodrošinot papildu resursus Covid-19 seku novēršanai, kas Latvijas gadījumā veidoja 114 343 tūkst. euro.

2020. gada 13. februārī Eiropas Komisijai iesniegta kontu slēguma dokumentācijas pakete par grāmatvedības gadu no 2018. gada 1. jūlija līdz 2019. gada 30. jūnijam:

- 1) Valsts kases kā sertifikācijas iestādes sagatavotais kontu slēgums²⁴;
- 2) Finanšu ministrijas kā vadošās iestādes sagatavotā pārvaldības deklarācija un gada kopsavilkums par iepriekšējo gadu;
- 3) Finanšu ministrijas kā revīzijas iestādes sagatavotais gada kontroles ziņojums un atzinums²⁵.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar kuru paredz kopīgus noteikumus par ERAF, ESF, KF, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par ERAF, ESF, KF un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006.

²⁴ RRegulas Nr. 1011/2014 12. pielikums – pārskats par maksājuma pieteikumiem Eiropas Komisijai iekļautajiem darījumiem.

²⁵ Par izveidotās sistēmas darbības efektivitāti, Eiropas Komisijai deklarēto izdevumu attiecināmību un atbilstību normatīvajiem aktiem, pārskatos (tai skaitā pārvaldības deklarācijā) sniegtās informācijas patiesumu un objektivitāti.

4. ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības maksājumu un sertifikācijas iestādes funkciju realizācija

4.3. Sertifikācijas iestādes funkcijas Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam

2009.-2014. gada plānošanas periodā Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta ietvaros Latvija īstenoja septiņas programmas un tehniskās palīdzības projektu. Jau 2018. gadā sertifikācijas iestāde iesniedza Finanšu instrumentu birojam noslēguma pārskatus par visām programmām un saņēma noslēguma maksājumus. Tomēr par vienu no programmām maksājums netika saņemts, jo turpinājās diskusijas ar kompetentām iestādēm par valsts atbalsta jautājumu. 2020. gadā tika saņemta kompetento iestāžu skaidrojumi, atbilstoši kuriem arī precizēts un Finanšu instrumentu birojam iesniegts noslēguma pārskats, par ko saņemts arī noslēguma maksājums 625 tūkst. *euro*, tādējādi pilnībā slēdzot programmas perioda ieviešanu.

4.4. Sertifikācijas iestādes funkcijas 2014.-2021. gada Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumentam un Norvēģijas finanšu instrumentam

Šī perioda ietvaros Latvijai pieejamais finansējums ir 94,4 milj. *euro* (t.sk. 9,0 milj. *euro*, kurus administrēs Finanšu instrumentu birojs un *Innovation Norway*). Latvija īsteno sešas programmas, kā arī Tehniskās palīdzības projektu un Divpusējās sadarbības fondu. 2020. gadā starp donorvalstīm un vadošo iestādi tika parakstīti pēdēji divi programmu līgumi. Finanšu instrumentu birojam iesniegti starpposma finanšu pārskati, pieprasot donorvalstīm 1 242 tūkst. *euro*. Par iesniegtajiem pārskatiem saņemti 1 055 tūkst. *euro* – summu atšķirība skaidrojama ar to, ka par divām no programmām nebija apstiprināti programmas ieviešanu reglamentējošie Ministru kabineta noteikumi, kas ir priekšnosacījums līdzekļu saņemšanai, kā arī viens maksājums ir saņemts par 2019. gadā pierasītajiem līdzekļiem.

4.5. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā

6. tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji ES fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācijā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2020.gadā	
		Plānotais	Izpilde
Ārējo auditoru pozitīvs novērtējums ²⁶ par sertifikācijas iestādes vadības un kontroles sistēmu.	Ārējo auditoru novērtējums par sertifikācijas iestādes vadības un kontroles sistēmu nav zemāks par "2".	2	2

²⁶ Novērtējuma kategorijas atbilstoši ES fondu vadību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem ("1" – darbojas labi, trūkumi nav konstatēti vai ir konstatēti maznozīmīgi trūkumi; "2" – darbojas, bet ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi; "3" – darbojas daļēji, ir nepieciešami būtiski pilnveidojumi; "4" – nedarbojas, konstatēti būtiski trūkumi).

5. Grāmatvedības uzskaites pakalpojums

5.1. Situācijas raksturojums un attīstības tendences

Atbilstoši virzībai uz mazu un efektīvu valsts pārvaldi un atbalsta funkciju centralizāciju Valsts kase turpina sniegt un attīstīt grāmatvedības uzskaites pakalpojumu virknei valsts budžeta iestāžu, nodrošinot tām vienādotu darījumu uzskaiti, veicinot vadības lēmumu pieņemšanai nepieciešamās informācijas viendabību un datu kvalitāti, finanšu pārskatu sagatavošanu atbilstoši vienotiem pamatprincipiem, kā arī uztur informācijas sistēmu personāla datu uzskaiti un operatīvai informācijas apmaiņai.

Pakalpojuma ilgtermiņa attīstības mērķis ir atbilstoši ES dalībvalstu labākajai praksei izveidot vienotu pakalpojumu centru standartizētu grāmatvedības uzskaites un personāluzskaites pakalpojumu sniegšanai valsts budžeta iestādēm, izmantojot integrētu personāluzskaites, grāmatvedības uzskaites un budžeta izpildes informācijas sistēmu, tādējādi nodrošinot efektīvu un racionālu resursu izmantošanu un ticamus, kvalitatīvus un atkalizmantojamus datus.

Atbilstoši Ministru kabineta lēmumam²⁷ Valsts kanceleja sadarbībā ar Valsts kasi līdz 2021. gada 15. decembrim:

- 1) izstrādās vienotus un standartizētus procesus ministrijās un to padotības iestādēs;
- 2) izstrādās priekšlikumus vienota pakalpojumu centra izveidei;
- 3) izstrādās priekšlikumu informācijas sistēmu risinājuma ieviešanai.

5.2. Grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšana

2020. gadā nodrošinot pilnīgu grāmatvedības uzskaites centralizēšanu Finanšu ministrijas resorā, no 2020. gada 1. janvāra Valsts kase uzsāka grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanu arī Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai un 2020. gada 11. augusta – Valsts ieņēmumu dienestam. Kopumā 2020. gadā Valsts kase grāmatvedības uzskaites pakalpojumu sniedza 11 valsts budžeta iestādēm: bez iepriekš minētajām arī Valsts kancelejai, Valsts administrācijas skolai, Pārresoru koordinācijas centram, Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei,

Finanšu ministrijai, Iepirkumu uzraudzības birojam, Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijai, Valsts kasei un Fiskālās disciplīnas padomei.

Papildus 2020. gadā pilnveidoti vienotie grāmatvedības uzskaites procesi Valsts kancelejai, Valsts administrācijas skolai, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei, Pārresoru koordinācijas centram: pārskatīti, pilnveidoti un daļēji pielīdzināti Finanšu ministrijas resora procesiem, pārslēdzot starpresoru vienošanās, kā arī nodrošinātas komandējuma procesa digitalizācijas iespējas: komandējumu modulis pieejams izmantošanai visām iestādēm, bet lēmumu par tā izmantošanu pieņem katra iestāde.

5.3. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultātīvie rādītāji grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā

9. tabula

Darbības rezultātu rezultātīvie rādītāji grāmatvedības uzskaites pakalpojuma sniegšanā

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2020.gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Sniegts grāmatvedības uzskaites pakalpojums valsts budžeta iestādēm.	1.1. Valsts budžeta iestādes, kurām Valsts kase sniedz grāmatvedības uzskaites pakalpojumu (skaits) ²⁸ .	11	11
2. Apzinātas Valsts kases klientu vēlmes un atbilstoši tām pilnveidoti sniegtie pakalpojumi.	2.1. Apmierinātība ar saņemto grāmatvedības uzskaites pakalpojuma kvalitāti nav zemāka par noteikto skaitlisko vērtību (%) ²⁹ .	65	Klientu aptauja tiks veikta 2022. gadā
3. Informācijas sistēmas pašapkalpošanās portāla moduļu vienota lietošana.	3.1. Informācijas sistēmas pašapkalpošanās portāla moduļu izmantojamība (% no kopējā iestādei attiecināmā moduļu skaita).	78	83

²⁷ Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība var tikt precizēta atbilstoši pieņemtajiem lēmumiem par pakalpojuma turpmāko attīstīšanu.

²⁸ Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība var tikt precizēta atbilstoši pieņemtajiem lēmumiem par pakalpojuma turpmāko attīstīšanu.

²⁹ Saskaņā ar Valsts kases kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos dokumentos noteikto klientu apmierinātības pētījumu veic ne retāk kā reizi trijos gados. Pēc nepieciešamības veic gan visaptverošas klientu aptaujas, gan aptaujas konkrēta pakalpojuma un klientu segmenta apmierinātības un vajadzību apzināšanai.

Valsts kases darbība 2020. gadā

6. Iestādes pārvaldība

6.1. Valsts kases finansējums un tā izlietojums

Valsts kases budžetā resursus izdevumu segšanai 2020. gadā veidoja dotācija no vispārējiem ieņēmumiem.

Valsts kase 2020. gadā (Finanšu ministrijas resora ietvaros) īstenoja šādas pamatbudžeta programmas un apakšprogrammas:

- 1) 31.00.00 programmu "Budžeta izpilde un valsts parāda vadība":
 - 31.01.0 apakšprogrammu "Budžeta izpilde";
 - 31.02.0 apakšprogrammu "Valsts parāda vadība";
- 2) 41.03.00 apakšprogrammu "Iemaksas starptautiskajās organizācijās";
- 3) 42.00.00 programmu "Valsts budžeta aizdevumi un to atmaksāšana";
- 4) 63.20.00 apakšprogrammu "Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014–2020)";
- 5) 71.05.00 apakšprogrammu „Tehniskā palīdzība Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta apgūšanai”;
- 6) 99.00.00 programmu "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums".

Apakšprogrammas "Budžeta izpilde" mērķis ir nodrošināt efektīvu un saimniecisku valsts kopbudžeta izpildi un uzraudzību un Valsts kases sniegto pakalpojumu atbilstību labākajai finanšu vadības praksei.

Apakšprogrammas "Valsts parāda vadība" mērķis ir savlaicīgi nodrošināt finanšu resursu pieejamību finansēšanas nepieciešamības segšanai ar zemām valsts parāda apkalpošanas izmaksām ilgtermiņā, ierobežojot finanšu riskus un vienlaikus sekmējot iekšējā finanšu tirgus attīstību.

Apakšprogrammas "Iemaksas starptautiskajās organizācijās" mērķis ir nodrošināt Latvijas Republikas finanšu saistību izpildi, savlaicīgi un pilnā apmērā veicot ikgadējos dalības maksājumus starptautiskajās finanšu organizācijās, kā arī veicot maksājumus to starptautisko finanšu institūciju kapitālā un/ vai rezervēs, kur Latvijas Republika ir kapitāldaļu turētāja, nodrošinot uzņemto saistību izpildi.

Programmas "Valsts budžeta aizdevumi un to atmaksāšana" mērķis ir nodrošināt valsts aizdevuma pretendentiem pieejamību finanšu resursiem (t.sk. ilgtermiņa) valsts aizdevuma veidā ar finansiāli izdevīgiem nosacījumiem, sniedzot kvalitatīvu pakalpojumu, vienlaikus ierobežojot valsts aizdevuma kredītrisku.

Apakšprogrammas "Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014–2020)" mērķis nodrošināt finansējumu ESF finansēta projekta īstenošanai. Projekta mērķis ir celt Valsts kases kapacitāti, lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu ES fondu sertifikācijas iestādes funkciju izpildi, kā arī celt sertifikācijas iestādes darbinieku kvalifikāciju, apmeklējot mācības, konferences, seminārus un citus pasākumus.

Apakšprogrammas "Tehniskā palīdzība Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu apgūšanai" mērķis ir nodrošināt finansējumu Eiropas

Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēta projekta īstenošanai.

Programmas "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums" ietvaros izmaksātas kompensācijas Ministru kabineta 2018. gada 17. jūlija noteikumu Nr. 421 "Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropiācijas izmaiņas" 45.2. apakšpunktam – kompensāciju izmaksa politiski represētajām personām, kuru administratīvā izsūtīšana no Latvijas PSR atzīta par nepamatotu, un personām, kurām tika uzlikti paaugstināti nodokļi un nodevas, kam sekoja mantas atņemšana, izlikšana no mājām vai dzīvokļiem, vai kuras izvairījās no komunistiskā režīma politiskajām represijām, ja pret tām gatavotās politiskās represijas ir dokumentāri pierādītas.

Valsts kase 64. budžeta resora ietvaros izpilda Finanšu ministrijas 01.00.00 programmu "Dotācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam", lai nodrošinātu finanšu līdzekļus pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam, tādējādi īstenojot Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likuma normu izpildi. Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonds īsteno gan ieņēmumu kapacitātes, gan izdevumu nepieciešamības izlīdzināšanu. Dotācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam paredzēta, lai nodrošinātu pašvaldībām izmaksājamo dotāciju no fonda apmēru, kuru veido pašvaldību iemaksas fondā un valsts budžeta dotācija. Finansējums paredzēts arī dotācijas pārskaitīšanai pašvaldībām par sociālās aprūpes iestādēs – bērnunamos, veco ļaužu pansionātos un centros – līdz 1998. gada 1. janvārim ievietotām personām.

10. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
(kopsavilkums pa visām programmām, EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	355 460 862	424 964 150	423 123 187
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	351 247 466	424 964 150	423 123 187
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 170 756	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	42 640	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	355 660 988	422 339 900	422 296 959
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	355 116 351	421 245 841	421 225 061
2.1.1.	kārtējie izdevumi	9 426 927	10 718 309	10 055 422
2.1.2.	procentu izdevumi	222 639 300	225 761 684	224 861 022
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	45 889	118 646	118 645
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	97 248	107 450	98 275
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	122 906 987	184 539 752	186 091 697
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	544 637	1 094 059	1 071 898
3.	Finansiālā bilance	-200 126	2 624 250	826 228
4.	finansēšana	200 126	-2 624 250	-826 228
4.1.	maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	1 163 126	0	0
4.2.	akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā	-963 000	-2 624 250	-2 441 741

11. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta programmai
"Budžeta izpilde un valsts parāda vadība" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	231 245 696	237 365 523	235 788 196
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	227 032 300	237 365 523	235 788 196
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 170 756	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	42 640	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	232 408 822	237 365 523	235 788 196
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	231 864 185	236 271 464	234 716 298
2.1.1.	kārtējie izdevumi	9 224 885	10 509 780	9 855 276
2.1.2.	procentu izdevumi	222 639 300	225 761 684	224 861 022
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	544 637	1 094 059	1 071 898
3.	Finansiālā bilance	-1 163 126	0	0
4.	finansēšana	1 163 126	0	0
4.1.	maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	1 163 126	0	0

12. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Budžeta izpilde" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	6 330 886	8 871 192	8 226 844
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2 160 130	8 871 192	8 226 844
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 170 756	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	0	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	7 494 012	8 871 192	8 226 844
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	6 949 375	7 777 133	7 154 946
2.1.1.	kārtējie izdevumi	6 949 375	7 777 133	7 154 946
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	544 637	1 094 059	1 071 898
3.	Finansiālā bilance	-1 163 126	0	0
4.	finansēšana	1 163 126	0	0
4.1.	maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	1 163 126	0	0

13. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Valsts parāda vadība" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	224 914 810	228 494 331	227 561 352
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	224 914 810	228 494 331	227 561 352
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	42 640	0	0
1.5.	Ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	224 914 810	228 494 331	227 561 352
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	224 914 810	228 494 331	227 561 352
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 275 510	2 732 647	2 700 330
2.1.2.	procentu izdevumi	222 639 300	225 761 684	224 861 022
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

14. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Iemaksas starptautiskajās organizācijās" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 060 248	2 731 700	2 540 016
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 060 248	2 731 700	2 540 016
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	0	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	97 248	107 450	98 275
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	0	0
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	0	0
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	97 248	107 450	98 275
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0
3.	Finansiālā bilance	963 000	2 624 250	2 441 741
4.	Finansēšana	-963 000	-2 624 250	-2 441 741
4.1.	akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā	-963 000	-2 624 250	-2 441 741

15. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta programmai
"Dotācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	122 906 987	184 539 752	184 476 184
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	122 906 987	184 539 752	184 476 184
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	0	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	122 906 987	184 539 752	184 476 184
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	122 906 987	184 539 752	184 476 184
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	0	0
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	122 906 987	184 539 752	184 476 184
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

16. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF)
apgūšanai (2014-2020)" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	172 913	179 400	171 156
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	172 913	179 400	171 156
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	0	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	172 913	179 400	171 156
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	172 913	179 400	171 156
2.1.1.	kārtējie izdevumi	172 913	179 400	171 156
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

17. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta apakšprogrammai
"Tehniskā palīdzība Eiropas Ekonomikas zonas
un Norvēģijas finanšu instrumentu apgūšanai" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	29 129	29 129	28 990
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	29 129	29 129	28 990
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	0	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	29 129	29 129	28 990
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	29 129	29 129	28 990
2.1.1.	kārtējie izdevumi	29 129	29 129	28 990
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

18. tabula
Valsts pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums
pamatbudžeta programmai
"Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums" (EUR)

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	45 889	118 646	118 645
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	45 889	118 646	118 645
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	transferti	0	0	0
1.5.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	45 889	118 646	118 645
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	45 889	118 646	118 645
2.1.1.	kārtējie izdevumi	0	0	0
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	45 889	118 646	118 645
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

Valsts iepirkumi

Valsts kasē iepirkumus veic saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, piemērojot atklātu konkursu, sarunu procedūru, iepirkumu saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9. pantu un 10. pantu. Iepirkuma veikšanai Valsts kases pārvaldnieks ar rīkojumu izveido iepirkuma komisiju, kura ir kompetenta tā iepirkuma jomā, par kuru slēdz līgumu. Iepirkumus reģistrē un līgumu izpildi kontrolē Centralizētajā resursu vadības sistēmā *Horizon*. 2020. gadā Valsts kase veica 10 iepirkumus (neskaitot iepirkumus līdz 10 000 *euro* un iepirkumus, izmantojot Elektronisko iepirkumu sistēmas apakšsistēmu "e-pasūtījumi") un to rezultātā noslēdza līgumus par 1 416 487 *euro* bez PVN.

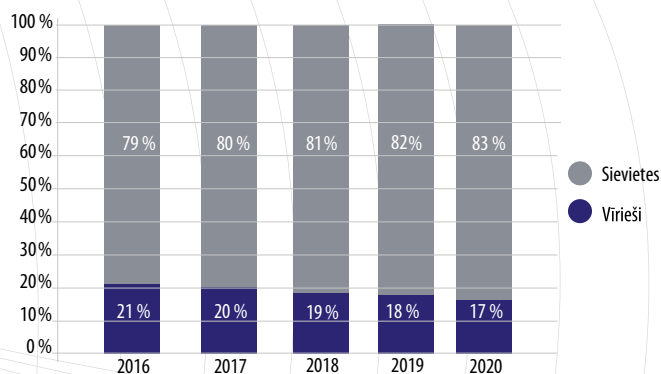
6. Iestādes pārvaldība

6.2. Personāls un personāla vadība

Valsts kasē 2020. gada sākumā bija 197 amata vietas. Nodrošinot grāmatvedības uzskaites pakalpojuma funkcijas paplašināšanos, kopējais amata vietu skaits gada beigās bija 214. Vidējais nodarbināto skaits, ieskaitot ilgstošā prombūtnē esošos ierēdņus un darbiniekus, 2020. gadā bija 187, t.sk. 153 ierēdņi un 34 darbinieki (sk. 19. un 20. attēlu Valsts kases personāla sadalījumu pa vecuma un dzimuma grupām).

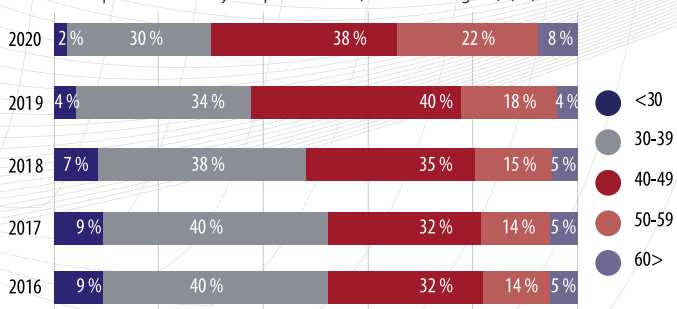
19. attēls.

Valsts kases personāla sadalījums pēc dzimuma (2016.–2020. gads) (%)

20. attēls.

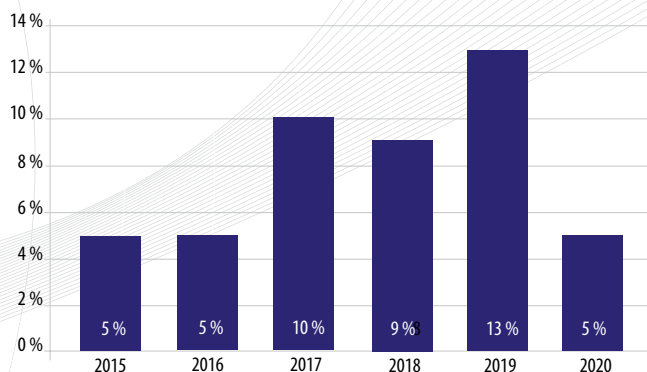
Valsts kases personāla sadalījums pēc vecuma (2016.–2020. gads) (%)

Valsts kase apvieno gan valsts pārvaldes iestādes, gan banku sektora darbam raksturīgās funkcijas ar dinamisku un jauniem izaicinājumiem piesātinātu darba vidi. Valsts kases personālu kopumā raksturo ilga nodarbinātība iestādē, kas liecina par darbinieku lojalitāti Valsts kasei kā darba vietai. 2020. gadā atbrīvotā personāla īpatsvars bija 5 % no faktiski strādājošajiem, kas, salīdzinot ar 2019. gadu, ir ievērojami samazinājies (sk. 21. attēlu). Joprojām pastāv grūtības noturēt un piesaistīt darbam Valsts kasē augsta līmeņa profesionāļus, jo īpaši finanšu vadības un informācijas tehnoloģiju jomā, sakarā ar nekonkurētspējīgu atalgojumu valsts pārvaldē. Valsts kase pievērš īpašu uzmanību darbinieku profesionālās attīstības veicināšanai, iespēju robežās nodrošinot gan horizontālās, gan vertikālās karjeras izaugsmes iespējas iestādes ietvaros, piemēram, pārcelot citā amatā, iesaistot attīstības projektu realizēšanā u.tml.

21. attēls.

Atbrīvotā personāla īpatsvars no faktiski strādājošajiem nodarbinātajiem (2016.–2020. gads) (%)

Valsts kases lielākā vērtība ir augsti izglītoti un profesionāls personāls – 99 % strādājošo ir augstākā izglītība. Lai nodrošinātu personāla piesaisti, Valsts kase sadarbojas ar augstākajām mācību iestādēm un personāla atlases uzņēmumu. Profesionāla un objektīva personāla atlases procesa nodrošināšanai izveido konkursa komisiju, kura vairākās kārtās, izmantojot strukturētus kritērijus pretendentu vērtēšanai (punktu

sistēmā) un organizējot praktiskos pārbaudes uzdevumus un pārrunas, atlasa piemērotākos pretendētus.

Mācību vajadzības Valsts kase izvērtē un nosaka, ņemot vērā iestādes stratēģisko virzību, strukturējamību funkcijas un citus kritērijus, kas pamato mācību nepieciešamību efektīvai darba uzdevumu izpildei, apstiprinot kārtējā gada mācību plānu. Mācību procesa organizēšanā Valsts kase turpina meklēt labākos risinājumus nodarbināto profesionālās attīstības un kompetences paaugstināšanai, gan organizējot Valsts kases vajadzībām pielāgotas mācības lielākām nodarbināto grupām, gan nodrošinot individuālas mācību iespējas.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, kā arī lai fokusētos uz darbinieku zināšanu pilnveidi digitalizācijas jomā, aktuālas bija šādas Valsts kases organizētās mācības: *Power BI* datu analīzes un vizualizācijas rīks, datu bāzes veidošanas pamatprincipi un SQL pamati, datu vizualizācijas rīku paneļu radīšana, datu lasītprasmes, kritiskās un analītiskās domāšanas pamati (DL1), arī daļa *Finovate Europe 2020* Starptautiskajā finanšu tehnoloģiju konferencē un *CPX 360 Europe* konferencē, NILLTPFN un sankciju ieviešanas jomā, projektu vadībā, izmantojot LEAN un AGILE metodes, korupcijas un interešu konflikta novēršanā un valsts amatpersonu profesionālajā ētikā, par mūsdienu informācijas tehnoloģiju elementiem, par aktualitātēm grāmatvedības uzskaitē un 2020. gada finanšu pārskata sagatavošanā, kā arī citās aktuālās jomās. Jauno darbinieku dienās ierēdņi un darbinieki iepazīstas ar Valsts kases funkcijām, stratēģisko virzību, kvalitātes un risku vadību, informācijas drošības politiku u.c. darbam nepieciešamo informāciju.

6. Iestādes pārvaldība

6.3. Kvalitātes, risku un informācijas drošības pārvaldība

Valsts kases kvalitātes vadības sistēma kopš 2006. gada ir sertificēta atbilstoši starptautiskā standarta ISO 9001 "Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības" prasībām. Gadu gaitā ir ieviesta un efektīvi uzturēta Valsts kases procesu vadība un uzraudzība, iestādes mērķu plānošana un sasniegšana, ārējo un iekšējo faktoru ietekmes pārraudzība, risku vadība, komunikācijas procesu organizēšana, ieinteresēto pušu apzināšana un to prasību iekļaušana iestādes darbības procesos, kā arī darbinieku profesionalitāte, iesaiste un informētība par vadības lēmumiem.

Būtiska Valsts kases vadības procesu sastāvdaļa ir risku vadība, kas sekmē Valsts kases mērķu sasniegšanu un efektīvu procesu un projektu pārvaldību. Risku vadība Valsts kasē ir vērsta uz risku apzināšanu un samazināšanu līdz pieņemamam līmenim, potenciālo iespēju izmantošanu un labas pārvaldības principu ieviešanas veicināšanu.

Lai nodrošināt augstu Valsts kases sniegto pakalpojumu kvalitāti un drošību, īpašu uzmanību pievēršot informācijas apstrādes sistēmu darbības stabilitātei un uzticamībai, informācijas drošības pārvaldība ir viena no Valsts kases pastāvīgajām prioritātēm.

Integrētās Valsts kases kvalitātes vadības un informācijas drošības pārvaldības sistēmas sertificētas atbilstoši standarta ISO 9001:2015 un ISO 27001:2013 prasībām.

2021. gada februārī sekmīgi noritējis Valsts kases integrētās vadības sistēmas pārraudzības audits. SIA "BM Certification" auditori atzina, ka Valsts kase sekmīgi uztur un pilnveido iestādes pārvaldību, pārrauga ārējo un iekšējo faktoru ietekmi, vada riskus, veic iekšējos auditus. Auditori īpaši uzsvēra Valsts kases 2020. gadā savlaicīgi veiktos pasākumus veiksmīgai uzdevumu un funkciju nodrošināšanai attālināti, ļoti augstu novērtējot dokumentu un pierakstu līmeni, kā arī sekmīgi nodrošinātu iekšējo komunikāciju biznesa procesu nepārtrauktības nodrošināšanai. Kā labās prakses piemēru auditori uzsvēra iekšējo auditu ziņojumu kvalitāti un Valsts kases komiteju darbu.

Valsts kasē ir sertificētas visas pamatdarbības jomas: Valsts budžeta izpilde, Valsts parāda un naudas līdzekļu vadība, Valsts aizdevumu un galvojumu vadība, Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības sertifikācijas iestādes funkciju realizācija un Grāmatvedības uzskaites pakalpojums.

2020. gadā Valsts kase Valsts pārvaldes reformu plāna 2020 realizācijas ietvaros kā sadarbības partnere turpināja dalību Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas ESF projektā Nr.3.4.2.3/18/1/001 "Publisko pakalpojumu pārveides metodoloģijas izstrāde un aprobācija". Izstrādātā Valsts pārvaldes pakalpojumu pārveides metodoloģija piedāvā aprobētu instrumentāriju visu valsts pārvaldes pakalpojumu sniegšanas procesu pārveidei, ātrākai un efektīvākai to sniegšanai, samazinot valsts pārvaldes izmaksas un administratīvo slogu, un radot priekšnosacījumus valsts pārvaldes pakalpojumu sniegšanas procesu digitalizācijas straujākai attīstībai.

2020. gadā pilnveidota Valsts kases projektu vadība: mainīta projekta organizatoriskā struktūra, pilnveidota projektu plānošanas un izpētes fāze, precīzāk definējot prasības projekta iniciatīvu izvērtēšanai, tā mērķu un resursu definēšanai, pilnveidota projektu uzraudzība un kontrole, nosakot precīzāku projektu rezultātu un sagaidāmo ieguvumu pārraudzību, precīzēti projekta fāžu īstenošanas pamatprincipi, pilnveidota un digitalizēta projekta dokumentācija, rokasgrāmata papildināta ar iepriekš minēto Valsts pārvaldes publisko pakalpojumu pārveides metodiku.

Uzsākot jaunu metožu aprobēšanu un to pielietošanu, Valsts kase organizēja darbinieku LEAN darba grupas un ieviesa praksē procesu efektivitātes pilnveides projektus. ePakalpojumu pilnveides ietvaros izmantotas UX/UI (*user experience/ user interface design*) metodes, izstrādājot skatu skices, testa scenārijus, testējot (*koka testēšana, kartīšu šķirošana/tree testing, card sorting*), izpētot lietojamību (*navigācijas koka testi, pirmā klikšķa testi/ navigation tree tests, first click tests*) un intervējot lietotājus, lai nodrošinātu to vajadzībām atbilstošu saskarnes prototipus.

Arī Valsts kases intraneta vizuālā, saturiskā un tehniskā modernizēšana veikta, pielietojot Dizaina domāšanas metodi (*design thinking method*), apzinot un analizējot lietotāju vajadzības un izveidojot mūsdienīgu, lietotāju paradumiem atbilstošu intraneta saturu.

6.4. Iekšējās kontroles sistēma

Valsts kases iekšējās kontroles sistēma ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātēm, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju.

Kontroles vides kultūru Valsts kase ir izveidojusi, nodrošinot darbības atbilstību kvalitātes vadības sistēmai un ētikas kodeksam, veicinot darbinieku iesaisti iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanā. Valsts kasē ir ieviesta tāda organizatoriskā struktūra, kas skaidri nosaka atbildību, pilnvaras, pienākumu sadali un atskaitīšanās kārtību.

Valsts kasē risku vadība un kvalitātes vadība ir integrētas ikdienas darbībās un projektu vadībā, kas virza Valsts kases kontroles aktivitātes no korektīvām uz preventīvām. Valsts kases procesi un to īstenošanā realizējamās kontroles ir noteiktas iekšējās kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošos dokumentos.

Sniedzot finanšu pakalpojumus, ir svarīgi saņemt un analizēt informāciju par klientiem un sadarbības partneriem, to darbību un īstenotajiem darījumiem, vienlaikus identificējot un pārvaldot riskus, kas saistīti ar finanšu noziegumiem. Valsts kase kontrolē sniegtos finanšu pakalpojumus un pilnveido iestādes iekšējās kontroles sistēmu starptautisko un nacionālo sankciju un NILLTPFN jomā, kā arī veic klientu un partneru saistību un darījumu uzraudzību.

Iekšējās kontroles sistēmu Valsts kase uzrauga, pielietojot procesu vadības pieeju, mērot procesu snieguma rādītājus, izmantojot stratēģiskās vadības procesu, analizējot Valsts kases darbības rezultātus, veicot iekšējos auditus, ieviešot auditu un citu novērtējumu rezultātā sniegtos ieteikumus iekšējās kontroles sistēmas darbības pilnveidošanai.

2020. gadā veiktie iekšējie auditu ieteikumu ieviešanas gaita liecināja, ka Valsts kases iekšējā kontroles sistēma darbojas un kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas sniedz pietiekamu pārliecību, ka Valsts kases riski tiek vadīti un iestādes mērķi tiek sasniegti.

Iekšējās kontroles sistēma palīdz nodrošināt iestādes izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem un saskaņā ar ārējos un iekšējos normatīvajos aktos un dokumentos noteiktajām prasībām.

Valsts kase pastāvīgi pilnveido procesus, ņemot vērā labākās prakses piemērus un finanšu sektora organizāciju pieredzi.

6. Iestādes pārvaldība

6.5. Komunikācija ar sabiedrību

Valsts kases tēlu veido profesionāli veikts komandas darbs, kopīgi radot iestādi, kurai uzticas un kuru novērtē.

Nemot vērā Valsts kasei deleģētās funkcijas, tās komunikācija galvenokārt ir vērsta uz starpiestāžu pakalpojumu sniegšanu, klientu un citu ieinteresēto pušu³⁰ informēšanu, kā arī mērķtiecīgu sadarbības partneru attiecību vadību – informācijas sniegšanu ārvalstu un starptautiskajām finanšu institūcijām, kredītreitinga aģentūrām un vērtspapīru investoriem, kuri izmanto Valsts kases sniegto informāciju par valsts parāda vadību, rezultatīvajiem rādītājiem un nākotnes tendencēm un aktualitātēm Latvijas finanšu sektorā.

Valsts kase regulāri informē par tās kompetencē esošajiem jautājumiem: sagatavo un izplata preses relīzes, sniedz intervijas un atbild uz plašsaziņas līdzekļu interesējošiem jautājumiem.

Valsts kases tīmekļa vietnē www.kase.gov.lv pieejama informācija par iestādi un tās funkcijām, regulāri tiek ievietota un atjaunota informācija par Valsts kases aktualitātēm, nodrošināta iespēja elektroniski uzdot jautājumus, kā arī iesniegt iesniegumu. Tīmekļa vietnes apmeklētājiem tā ir iespēja saņemt operatīvu atbildi uz savu jautājumu, bet Valsts kasei – iespēja iepazīties ar klientus un ieinteresētās puses interesējošiem jautājumiem, nepieciešamības gadījumā sagatavojot plašāku informāciju ievietošanai gan tīmekļa vietnē, gan izplatīšanai klientiem un ieinteresētajām pusēm, kā arī identificēt un novērst potenciālās problēmas.

Lai aktīvāk veidotu divvirzienu komunikāciju ar iedzīvotājiem, sadarbības partneriem un citām ieinteresētajām pusēm, tādējādi veicinot izpratni par Valsts kases kompetences jomām, Valsts kase komunicē arī sociālo mediju vietnē *Facebook* un *Twitter* profilā.

Radot drošu ieguldīšanas iespēju Latvijas iedzīvotājiem – krājobligācijas, kuru būtība ir nodrošināt iespēju ikvienam Latvijas iedzīvotājam iegādāties valsts vērtspapīrus,

tādējādi savu naudu uz laiku uzticot valstij, to iegādei izveidota tīmekļa vietne www.krajobligacijas.lv, kurā pieejama visa krājobligāciju iegādei nepieciešamā informācija un skaidrojumi.

6.6. Valsts kases darbības stratēģijā noteikto darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji iestādes pārvaldībā

19. tabula

Darbības rezultātu rezultatīvie rādītāji iestādes pārvaldībā

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības 2020. gadā	
		Plānotais	Izpilde
1. Inovatīvs, iesaistīts, uz rezultātu orientēts darbinieks.	1.1. Darbinieku iesaistes rādītājs (% no nodarbināto skaita).	75	~31
2. Pilnveidotas darbinieku zināšanas digitalizācijas jomā.	2.1. Apmeklētas mācības, pieredzes apmaiņa un citi pasākumi (% no nodarbināto skaita).	65	93
3. Izveidota darbiniekus motivējoša darba vide.	3.1. Darbinieku apmierinātība ar darba vidi (% no nodarbināto skaita).	75	88 ³²
4. Integrētās vadības sistēmas atbilstība ISO 9001 un ISO 27001 standartu prasībām.	4.1. Neatbilstību skaits sertifikācijas un uzraudzības auditos.	0	0
5. Uz klientu vajadzībām vērsti pakalpojumi, samazināts administratīvais slogs, kvalitatīvi e-pārvaldības risinājumi (nodrošināta pāreja uz e-rēķinu apriti valsts pārvaldē).	5.1. Piegādātāju iesniegto un izpildīto e-rēķinu apjoms Valsts kasē (% no iesniegtajiem rēķiniem).	20	0 ³³
6. Valsts kases klientiem nodrošināti ērti izmantojami un droši informācijas tehnoloģiju risinājumi.	6.1. Valsts kases klientu izmantoto informācijas sistēmu pieejamība darba laikā nav mazāka par 98 % (% no darba laika).	98	99,42
7. Efektīvēta Valsts kases darbība.	7.1. Pārskatīti un optimizēti Valsts kases procesi, pielietojot efektīvizācijas metodes (procesu skaits).	5	5
8. Pilnveidota iestādes iekšējās kontroles sistēma.	8.1. Valsts kases darbības atbilstība sankciju likuma prasībām (%).	100	100

³⁰ Persona vai personu grupa, kas tieši vai netieši var ietekmēt vai var tikt ietekmēta Valsts kases lēmuma vai rīcības rezultātā.

³¹ Darbinieku aptauja notiks 2021. gadā.

³² Darbinieku apmierinātības aptauja, t.sk. par attālināto darbu, ņemti vērā šādi rādītāji: attālinātās darbs motivē, tajā nemazinās darba produktivitāte, apmierinātība ar darba vides nodrošinājumu.

³³ Uzskatot e-rēķinu aprites risinājuma ieviešanu, Valsts kase secināja, ka neviena iestāde šādu risinājumu vēl nav ieviesusi. Līdz ar to ieviešanas laikā pat sadarbības pusēm bija nepieciešamība risināt dažādus juridiskus un tehniskus jautājumus, kā rezultātā integrācija tika izveidota ievērojami vēlāk, nekā tas sākotnēji tika plānots. Pēc e-rēķinu aprites risinājuma integrācijas izveidošanas secināts, ka Valsts kases pastāvīgie piegādātāji vēl nav gatavi iesniegt rēķinus e-rēķinu veidā. Paredzams, ka daži no piegādātājiem e-rēķinu apriti uzsāks 2021. gada sākumā. Tādējādi, lai arī risinājums ir ieviests, plānotais rezultatīvais rādītājs (20%) pagaidām nav sasniegts no Valsts kases neatkarīgu iemeslu dēļ.

Valsts kase

Valsts kases 2021. gada attīstības prioritātes

- 1) Stratēģiskā virzība vidējā termiņā uz inovatīviem un efektīviem pakalpojumiem esošā finansējuma un pieejamo amatu vietu skaita ietvaros, automatizējot procesus un izmantojot mūsdienīgas tehnoloģijas un digitālās transformācijas iespējas;
- 2) attīstības plānošanas pilnveide, lai nodrošinātu Valsts kases attīstības iniciatīvu savstarpējās sinerģijas pārvaldību atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem un darbības virzienu attīstības prioritātēm, stiprinātu projektu vadību un projektu un attīstības iniciatīvu izmaksu un ieguvumu analīzi.

Valsts kases 2020. gada publiskais pārskats

2020